

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Oddlužení fyzických osob podle insolvenčního zákona
Discharge of Debts for Natural Persons under Insolvency Act

Student: Bc. Táňa Staňková
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Pavel Severin

Ostrava 2011

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

V Ostravě 29. dubna 2011

.....

Podpis

Děkuji JUDr. Pavlu Severinovi za cenné rady, připomínky a odborné vedení diplomové práce.

Obsah

1	ÚVOD.....	1
2	INSOLVENČNÍ ZÁKON	3
2.1	Vymezení pojmu úpadek	3
2.1.1	Způsoby řešení úpadku	4
2.2	Insolvenční rejstřík a insolvenční řízení	6
2.3	Subjekty insolvenčního řízení, které řeší úpadek formou oddlužení.....	8
2.3.1	Insolvenční soud	8
2.3.2	Insolvenční správce	9
2.3.3	Věřitelé	10
2.3.4	Dlužník	11
3	ODDLUŽENÍ	12
3.1	Podmínky oddlužení	13
3.2	Podání insolvenčního návrhu.....	15
3.2.1	Dlužnický návrh	15
3.2.2	Věřitelský návrh	20
3.3	Zahájení insolvenčního řízení.....	22
3.4	Rozhodnutí soudu o úpadku dlužníka a o povolení jeho oddlužení.....	23
3.4.1	Přezkumné jednání a schůze věřitelů.....	25
3.4.2	Přihlášení pohledávek věřitelů.....	27
3.5	Volba způsobu oddlužení	29
3.5.1	Oddlužení ve formě splátkového kalendáře	31
3.5.2	Oddlužení ve formě zpeněžení majetkové podstaty	34
3.5.3	Postavení zajištěných věřitelů v oddlužení.....	35
3.6	Schválení oddlužení.....	36
3.7	Splnění oddlužení	37
3.8	Osvobození dlužníka od dluhů	38
3.9	Zrušení schváleného oddlužení	39
3.10	Výpočet zabavitelné částky pro oddlužení splátkovým kalendářem.....	41
3.10.1	Metodika výpočtu zabavitelné částky.....	41
3.10.2	Příklady.....	42
3.11	Dlužník v úpadku – fyzická osoba	44
3.11.1	Základní informace o dlužníkovi.....	45
3.11.2	Rozhodnutí insolvenčního soudu	45
3.11.3	Výpočet zabavitelné částky	46
3.11.4	Průběh oddlužení	48
3.11.5	Výsledek oddlužení	48
4	VÝVOJ ODDLUŽENÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	49
5	ZÁVĚR.....	53

Seznam použité literatury a pramenů

Seznam použitých zkratk

Seznam příloh

1 Úvod

Má diplomová práce je věnována problematice oddlužení fyzických osob podle insolvenčního zákona. Toto téma jsem si vybrala z toho důvodu, že je velmi zajímavé a v současné době i aktuální. Protože závažným problémem, se kterým se dnes potýká značná část rodin, je zadluženost a v souvislosti s tím roste i počet lidí, kteří se dostanou do problémů se splácením různých úvěrů a půjček. V dnešní době není totiž ani neobvyklou situací, že lidé mají dluhy i u více věřitelů.

Téma zadlužení českých domácností se v posledních letech stalo hodně probíraným tématem. Dnešní svět je světem „stále výhodnějších“ půjček. Příkladem mohou být především nebankovní instituce, které půjčí peníze často úplně každému, ale klienti samozřejmě musí počítat s vyšším procentem úroku než u banky. Výsledkem mohou být předlužené domácnosti, které si půjčily peníze nad své příjmy a měsíční splátky přestanou zvládat. Své dluhy se snaží splatit tak, že na zaplacení jedné půjčky si vezmou novou půjčku. Tím se rodiny dostanou do „začarovaného kruhu“, ze kterého je velmi obtížné se dostat.

V České republice platí od 1. ledna 2008 insolvenční zákon, který nově zavádí možnost oddlužení. Osobní bankrot, jak se často nazývá oddlužení, je východiskem pro lidi, kteří mají dluhy tak vysoké, že je nejsou schopni splatit, a to ani do konce svého života. Oddlužení mohou využít především fyzické osoby, které nepodnikají a jejich dluhy nevznikly z podnikání. Dlužník má určitou naději, že při dodržení zákonem stanovených podmínek, se může zbavit všech svých dluhů. Psychicky se jedná o velkou úlevu, protože osobní bankrot dává zadluženým lidem novou šanci vrátit se do normálního života. Oddlužení jako způsob řešení úpadku dlužníka je pro věřitele v některých případech jedinou šancí, jak získat nazpět od dlužníka alespoň část peněz z dlužné částky.

Problematiku oddlužení upravuje zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, tzv. insolvenční zákon, který nahradil původní a zastaralý zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Zákon o konkursu a vyrovnání byl zaměřen především na úpadek podnikatelů, nikoliv však na úpadek spotřebitelů. Tento zákon mezi kategoriemi dlužníků vůbec nerozlišoval, všem dlužníkům nabízel stejné způsoby řešení úpadku.

V první části diplomové práce nejprve popisují základní pojmy – insolvenční zákon, úpadek, způsoby řešení úpadku, insolvenční řízení a insolvenční rejstřík. V této kapitole se rovněž věnují subjektům insolvenčního řízení se zaměřením na jejich úlohu při řešení úpadku oddlužením. Třetí kapitola obsahuje podrobný rozbor institutu oddlužení a ve čtvrté kapitole rozebírám vývoj oddlužení v České republice od roku 2008, kdy vstoupil v platnost insolvenční zákon. V diplomové práci použiji metodu deskripce.

Hlavním cílem diplomové práce je popsat podrobně institut oddlužení, zejména podmínky oddlužení, podání návrhu na povolení oddlužení a insolvenčního návrhu, samotný průběh insolvenčního řízení a poukázat na možné výhody a nevýhody oddlužení. V praktické části se budu zabývat fiktivní fyzickou osobou v úpadku a vypracuji ukázkou insolvenčního návrhu spojeného s návrhem na povolení oddlužení. Dalším cílem, na který se v rámci diplomové práce zaměřím, je porovnat statistické údaje oddlužení v České republice v jednotlivých letech. Doufám, že tato práce poslouží případným čtenářům jako „manuál“, jak při oddlužení postupovat a objasní, co pro dlužníka může znamenat oddlužení a upozorní také na možné problémy a úskalí.

2 Insolvenční zákon

Dne 1. ledna 2008 nabyl účinnosti zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, který upravuje řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka soudním řízením prostřednictvím některého ze stanovených způsobů, tak aby došlo k uspořádání majetkových vztahů vůči věřitelům.

Insolvenční zákon je komplexní právní úpravou úpadkového práva, je mnohem detailnější a propracovanější než zákon o konkursu a vyrovnání. Insolvenční zákon není novelou ani přepracovanou verzí původního zákona o konkursu a vyrovnání, ale jedná se o zcela novou úpravu postavenou na odlišných principech. Tento zákon aplikuje řešení úpadku právnických i fyzických osob, jak v postavení podnikatelů, tak i nepodnikatelů, kromě osob uvedených v § 6¹ insolvenčního zákona.²

2.1 Vymezení pojmu úpadek

Pojem **úpadek** je definován v § 3 IZ. Dlužník může být v úpadku v důsledku platební neschopnosti nebo může být předlužen. Dlužník je v úpadku pro platební neschopnost, jestliže má alespoň dva věřitele, peněžité závazky po dobu delší než 30 dnů po lhůtě splatnosti a není schopen tyto závazky plnit. Přitom není rozhodující výše závazků dlužníka vůči těmto věřitelům. Aby byl dlužník oprávněn podat insolvenční návrh spolu s návrhem na povolení oddlužení, musí být splněny všechny tyto podmínky současně. [2]

Co se týče poslední podmínky – neschopnost plnit závazky, považuje se podle § 3 odst. 2 IZ za splněnou, nastane-li alespoň jedna z následujících variant: [6]

- dlužník zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků;
- dlužník neplní své peněžité závazky po dobu delší 3 měsíců po jejich splatnosti;
- není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek za dlužníkem výkonem rozhodnutí nebo exekucí;
- dlužník nesplnil povinnost předložit seznamy svého majetku, závazků a zaměstnanců, kterou mu uložil insolvenční soud.

¹ Stát, územní samosprávný celek, Česká národní banka, Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Fond pojištění vkladů, Garanční fond obchodníků s cennými papíry, veřejná vysoká škola, atd.

² HOLEŠÍNSKÝ, P.; POLITZER, T.; STRNAD, M. *Nové insolvenční právo v České republice (1 .část)*. Právní rádce: praktická příručka, 2007, č. 11.

Pokud je dlužník právnickou osobou nebo podnikatelem (fyzická osoba), může úpadek nastat také tehdy, je-li předlužen. O předlužení se jedná, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho dluhů převyšuje hodnotu majetku dlužníka. V případě dlužníka – spotřebitele se předlužení za stav úpadku nepovažuje.

Svoji nepříznivou ekonomickou situaci může dlužník řešit ještě dříve, než se do úpadku dostane, protože nový insolvenční zákon umožňuje dlužníkovi reagovat již v době, kdy úpadek teprve hrozí. Insolvenční zákon v § 3 odst. 4 definuje **hrozící úpadek**. Hrozící úpadek je stav, kdy lze ke všem okolnostem předpokládat, že dlužník nebude schopen včas a řádně splnit značnou část svých peněžních závazků a může sám na sebe podat návrh na zahájení insolvenčního řízení. [2]

2. 1. 1 Způsoby řešení úpadku

Úprava zákona o konkursu a vyrovnání nabízela dva zákonné způsoby řešení úpadku, a to konkurs nebo vyrovnání. Insolvenční zákon neobsahuje možnost vyrovnání, ale vedle konkursu přináší i nové způsoby řešení úpadku. Dle § 4 odst. 1 insolvenčního zákona mezi tyto způsoby řešení úpadku patří **konkurs**, **reorganizace**, **oddlužení** a **zvláštní způsoby řešení úpadku**. Zvláštním způsobem jsou řešeny úpadky finančních institucí, např. bank a pojišťovacích institucí.

Konkurs

Konkurs je stěžejním způsobem řešení úpadku, spočívá v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu dlužník zcela přichází o možnost disponovat se svým majetkem, který tvoří majetkovou podstatu³. Tento majetek je insolvenčním správcem zpeněžen a zjištěné pohledávky věřitelů jsou poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají a věřitelé se mohou svých neuhrazených pohledávek nadále dožadovat - § 244 až § 315 insolvenčního zákona. Konkurs neznamená, že dlužník nemusí v budoucnu platit své staré dluhy.

³ Majetkovou podstatu tvoří majetek, který dlužník vlastní v době zahájení insolvenčního řízení nebo v době vydání rozhodnutí o úpadku dlužníka.

V případě, že dlužníkem je fyzická osoba nepodnikatel nebo osoba, jejíž celkový obrat za poslední účetní období nepřesahuje částku 2 000 000 Kč a nemá více než 50 věřitelů, může soud rozhodnout o tzv. **nepatrném konkursu**. Jedná se o zkrácenou a zjednodušenou formu konkursu. Nepatrný konkurs nenastává automaticky, musí o něm rozhodnout soud a schůze věřitelů má právo jeho rozhodnutí ovlivňovat. [2]

Reorganizace

Dalším způsobem řešení úpadku dlužníka je reorganizace. Insolvenční zákon upravuje reorganizaci v ustanoveních § 316 až § 364. Reorganizace znamená postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku, a to na základě plnění sjednaného a soudem schváleného reorganizačního plánu, jehož plnění je kontrolováno zástupci věřitelů⁴. Pokud splní dlužník reorganizační plán, tedy uhradí-li věřitelům uvedeným v reorganizačním plánu jejich pohledávky ve stanovené výši, je oddlužen. Reorganizace je určena pouze pro podnikatele.

Pokud se nejedná o reorganizaci předem dohodnutou⁵ mezi dlužníkem a jeho věřiteli, je reorganizace povolena pouze u dlužníka, který měl za poslední předcházející účetní období obrat alespoň 100 000 000 Kč nebo zaměstnával-li nejméně 100 zaměstnanců v pracovním poměru. Stačí splňovat pouze jednu z těchto podmínek. Dlužníci, kteří tyto podmínky nesplňují, mohou reorganizaci podstoupit v případě, že předloží insolvenčnímu soudu současně s insolvenčním návrhem reorganizační plán schválený alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů.

Cíle reorganizace a konkursu jsou odlišné. Zatímco konkurs je založen na postupném prodeji dlužníkovy majetku po částech, reorganizace je založena na snaze udržet podnik pohromadě, ozdravit hospodaření tohoto podniku a dále jej provozovat. Pro fyzickou osobu, která podniká, je reorganizace jediným způsobem, jak se vyhnout konkursu. Protože insolvenční zákon pro takové osoby oddlužení nepřipouští. Pro věřitele bude reorganizace výhodná, pouze pokud je dlužníkův podnik „životaschopný“, tzn., vyplatí se

⁴ V případě, že počet přihlášených věřitelů je menší než 50, stačí, aby na místo věřitelského výboru byl zvolen pouze zástupce věřitelů a jeho náhradník. Zástupce věřitelů má stejný rozsah oprávnění a povinností jako věřitelský výbor.

⁵ Předpřipravená reorganizace je reorganizace, která je s věřiteli dohodnutá ještě dříve, než bylo zahájeno insolvenční řízení.

jej ozdravit. V ostatních případech nemá smysl podnik reorganizovat a zbylým řešením úpadku bude pouze konkurs. [2]

Oddlužení

Novým způsobem řešení úpadku je institut oddlužení, nazývaný také jako osobní bankrot, jehož účelem je osvobodit dlužníka od jeho dluhů. Insolvenční zákon tuto problematiku upravuje v § 389 až § 418. Institut oddlužení je určen pro dlužníka – nepodnikatele, jehož spotřební výdaje a příjmy nejsou vyrovnané a není schopen splácet své závazky. Naplňuje-li dlužník podmínky úpadku nebo hrozícího úpadku a je schopen svým nezajištěným věřitelům uhradit alespoň 30 % jejich přihlášených pohledávek, a to v případě obou způsobu oddlužení, může svou situaci řešit oddlužením. Nesmí se samozřejmě jednat o nepoctivého dlužníka. Oddlužení lze realizovat formou splátkového kalendáře nebo formou zpeněžení majetkové podstaty. V této diplomové práci se s institutem oddlužení seznámíte podrobněji v třetí kapitole. [2]

2.2 Insolvenční rejstřík a insolvenční řízení

Insolvenční rejstřík dle § 419 IZ je veřejně přístupný informační systém veřejné správy, který je veden i v elektronické podobě. Spravuje jej Ministerstvo spravedlnosti ČR a každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj kopie a výpisy. Do insolvenčního rejstříku se nevkládají pouze podání nebo jiné písemnosti, které podléhají utajení podle zvláštního právního předpisu a u některých dokumentů jsou údaje anonymizovány (ustanovení § 422 a § 423 IZ).

V insolvenčním rejstříku lze vyhledat jen údaje o dlužnících, proti kterým bylo zahájeno insolvenční řízení po 1. lednu 2008. Zatímco dlužníky, proti kterým bylo zahájeno konkursní nebo vyrovnávací řízení před 1. lednem 2008, lze vyhledat v evidenci úpadců. Účelem insolvenčního rejstříku je přinášet informace široké veřejnosti, insolvenční rejstřík obsahuje seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků, se kterými probíhá insolvenční řízení a insolvenční spisy. Po ukončení insolvenčního řízení soud dlužníka ze seznamu vyškrtně a údaje o něm v insolvenčním rejstříku znepřístupní.

Insolvenční rejstřík je přístupný na internetové stránce <https://isir.justice.cz> (Příloha 1). Vyhledávání v insolvenčním rejstříku je zdarma a informace v něm jsou aktuální, protože databáze dlužníků v insolvenčním řízení je pravidelně aktualizována.

Uživatel má tak možnost si pohodlně ze svého domova nebo kanceláře prohlédnout obsah celého insolvenčního spisu, jako kdyby nahlížel u insolvenčního soudu do jeho listinné podoby. [2]

V insolvenčním rejstříku je insolvenční spis rozdělen na několik samostatných částí: [3]

- **oddíl A** obsahuje insolvenční spis od zahájení insolvenčního řízení až do vydání rozhodnutí o úpadku. Pokud bylo v konkrétním insolvenčním řízení rozhodnuto o úpadku dlužníka, otvírá se oddíl B;
- **oddíl B** obsahuje dokumenty vkládané do insolvenčního spisu od rozhodnutí o úpadku až do skončení insolvenčního řízení. Tam, kde insolvenční řízení skončí jinak než vydáním rozhodnutí o úpadku (zamítnutím insolvenčního návrhu, jeho odmítnutím nebo zastavením insolvenčního řízení), se oddíl B vůbec neotvírá;
- **oddíl C** obsahuje údaje o každém jednotlivém incidenčním sporu, jsou v něm zveřejněny incidenční žaloby a rozhodnutí insolvenčního soudu;
- **oddíl D** tvoří dokumenty, které nemají pro průběh insolvenčního řízení význam, jedná se o záznamy o nahlížení do spisu, dotazy na stav řízení apod.;
- **oddíl P** obsahuje přihlášky věřitelů včetně příloh.

Kromě informační funkce má insolvenční rejstřík zásadní význam také při doručování písemností. Insolvenční zákon rozlišuje dvojí způsob doručování, a to vyhláškou a zvláštním způsobem. V insolvenčním řízení se soudní rozhodnutí, předvolání, vyrozumění nebo jiná písemnost insolvenčního soudu doručuje vyvěšením písemnosti na úřední desku insolvenčního soudu a jejím současným zveřejněním v insolvenčním rejstříku („doručení vyhláškou“) - § 71 odst. 1 IZ. Při doručení vyhláškou se písemnost považuje za doručenou dnem, popřípadě okamžikem jejího zveřejnění v insolvenčním rejstříku. Okamžikem zveřejnění písemnosti v insolvenčním rejstříku se rozumí den, hodina a minuta zveřejnění - § 71 odst. 2 IZ.

Insolvenční zákon může stanovit pro určité případy nebo pro určité osoby i zvláštní způsob doručení. Podle § 75 IZ jde o zvláštní způsob doručení tehdy, jestliže zákon ukládá, aby písemnost byla doručena zvlášť nebo do vlastních rukou adresáta. *„Bude-li soudem využita možnost doručit písemnosti zvláštním způsobem, nesmí dojít k porušení principu rovnosti účastníků - § 75 odst. 3 IZ. V praxi to znamená, že zvláštní způsob doručení nelze*

použít v konkrétním případě pouze pro určitý okruh účastníků řízení, např. jen pro zajištěné věřitele“.⁶ [1]

Insolvenční řízení dle § 2 písm. a) IZ je řízení před soudem, jehož předmětem je úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka a způsob jeho řešení. Insolvenční řízení má několik fází, jejich průběh závisí na konkrétních okolnostech případu. Insolvenční řízení probíhá většinou v těchto fázích: [21]

- podání insolvenčního návrhu
- zahájení insolvenčního řízení
- rozhodnutí o úpadku dlužníka
- rozhodnutí o způsobu řešení úpadku dlužníka

Základní zásady insolvenčního řízení dle § 5 IZ: [2]

- žádný z účastníků insolvenčního řízení nesmí být nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn;
- úkolem insolvenčního řízení je dosažení rychlého, hospodárního a co nejvyššího uspokojení věřitelů;
- věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona stejné nebo podobné postavení, mají v insolvenčním řízení stejné možnosti;
- věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, které směřuje k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to povoluje insolvenční zákon.

2.3 Subjekty insolvenčního řízení, které řeší úpadek formou oddlužení

Základními subjekty insolvenčního řízení jsou insolvenční soud, insolvenční správce, přihlášení věřitelé a dlužník.

2.3.1 Insolvenční soud

*„Insolvenčním soudem je soud, u kterého probíhá insolvenční řízení. Vždy se v prvním stupni jedná o **krajský soud**. Je-li dlužníkem fyzická osoba – nepodnikatel, je místně příslušným krajský soud, v jehož obvodu má dlužník bydliště nebo v jehož obvodu*

⁶ KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *Insolvenční právo, aneb, Osobní bankroty začínají*. 1. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2008. 298 s. ISBN 978-80-87001-10-3. Str. 44.

dlužník bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale. V případě dlužníka – právnické osoby je pro určení místní příslušnosti soudu rozhodující sídlo právnické osoby“.⁷

Soud má v insolvenčním řízení dvojí funkci. První funkce je činnost rozhodovací, soud vydává rozhodnutí, jejichž vydání zákon ukládá nebo předpokládá. Druhou funkcí je činnost dohlédací, což znamená zajišťování průběhu řízení a dozor nad činností ostatních subjektů. Soud je oprávněn vyžadovat od insolvenčního správce zprávy a vysvětlení o jeho postupu, nahlížet do jeho účtů a je oprávněn dávat insolvenčnímu správci pokyny.⁸

2. 3. 2 Insolvenční správce

Insolvenční správce je kvalifikovaná fyzická nebo právnická osoba (nejčastěji veřejná obchodní společnost), která je oprávněná k výkonu funkce na základě povolení vydaného Ministerstvem spravedlnosti ČR. V případě fyzické osoby může být insolvenčním správcem pouze osoba, která je bezúhonná a způsobilá k právním úkonům, má vysokoškolské vzdělání a prokáže odbornou způsobilost v insolvenčním právu.

Insolvenční správce je povinen svou činnost vykonávat s odbornou péčí a svědomitě. Zároveň je povinen vyvinout veškeré úsilí, aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře. Osoby oprávněné vykonávat činnost insolvenčního správce se zapisují do seznamu insolvenčních správců vedeném v insolvenčním rejstříku. Insolvenční správce je pro každé insolvenční řízení určen v rozhodnutí o úpadku, tuto osobu vybere předseda insolvenčního soudu ze seznamu insolvenčních správců. V průběhu insolvenčního řízení plní insolvenční správce povinnosti, které mu jsou uloženy insolvenčním zákonem, zvláštními předpisy nebo rozhodnutím insolvenčního soudu. Jeho hlavním úkolem je jednat vlastním jménem na účet dlužníka. [3]

Dle § 37 IZ insolvenční správce při výkonu své funkce odpovídá za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobí dlužníkovi, věřitelům dlužníka nebo případně dalším osobám v důsledku porušení povinností. Nad činností insolvenčního správce vykonává v průběhu insolvenčního řízení dohled insolvenční soud, konkrétně insolvenční soudce.

⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro neprávnické*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 14.

⁸ § 10 - 12 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

V procesu oddlužení insolvenční správce zpeněžuje majetkovou podstatu s cílem rozdělení výtěžku mezi věřitele a při oddlužení plněním splátkového kalendáře dohlíží na plnění splátkového kalendáře dlužníkem. Insolvenční správce musí především kontrolovat, zda dlužník plní řádně a včas nezajištěným věřitelům jejich pohledávky podle stanoveného splátkového kalendáře a zda nezatajuje jakýkoliv svůj příjem. O výsledcích své činnosti pravidelně informuje insolvenční soud a věřitelský výbor⁹, a to nejméně jednou za tři měsíce. [2]

2. 3. 3 Věřitelé

Přihlášení věřitelé jsou v souladu s § 14 insolvenčního zákona účastníky insolvenčního řízení. Věřitel je právnickou nebo fyzickou osobou, která má pohledávky vůči dlužníkovi.

Rozlišujeme věřitele zajištěného a věřitele nezajištěného. Za zajištěného věřitele dle § 2 písm. g) IZ je považován ten, jehož pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva nebo postoupením pohledávky k zajištění. Zajištění věřitelé mají v insolvenčním řízení mnohem výhodnější postavení než nezajištění věřitelé, protože jejich pohledávky budou uspokojeny přednostně z prodeje majetku dlužníka, který byl poskytnut jako zajištění.

Věřitelé hrají v průběhu insolvenčního řízení důležitou roli, protože v případě oddlužení rozhodují o způsobu oddlužení, jestli bude zvolena forma zpeněžení majetku dlužníka nebo forma splátkového kalendáře na dobu 5 let. Věřitelé mají rovněž přímý vliv na výběr osoby insolvenčního správce a mohou dohlížet na jeho činnost, mají také právo insolvenčního správce odvolat bez udání důvodu a ustanovit nového - § 29 IZ. Toto právo přísluší věřitelům pouze na schůzi věřitelů, která nejbližší následuje po prvním přezkumném jednání¹⁰. [2]

⁹ Věřitelský výbor dle § 56 IZ je věřitelským orgánem v insolvenčním řízení, který je zvolen na schůzi věřitelů. Ustanovuje se v případech, kde počet věřitelů přesahuje 50. Úkolem věřitelského výboru je chránit společný zájem věřitelů a především vykonávat dohled nad činností insolvenčního správce.

¹⁰ Přezkumné jednání je soudní jednání, při kterém se dlužník a insolvenční správce vyjadřují k oprávněnosti (pravosti, výši a pořadí) přihlášených pohledávek do insolvenčního řízení. Termín přezkumného jednání je stanoven v rozhodnutí o úpadku.

2. 3. 4 Dlužník

Dlužník je jak procesním subjektem, tak i účastníkem insolvenčního řízení - § 14 IZ. Přijetím insolvenčního zákona se postavení dlužníka v určitých ohledech změnilo, dlužník je více motivován k tomu, aby se aktivně podílel na řešení svého úpadku nebo hrozícího úpadku a především včas podal insolvenční návrh spolu s návrhem na povolení oddlužení.

Oddlužení jako způsob řešení úpadku je přípustné pouze pro dlužníka (fyzickou i právnickou osobu), který není podnikatelem. Obchodní zákoník definuje podnikání jako soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Podnikatelem podle tohoto zákona je: [7]

- osoba zapsána v obchodním rejstříku;
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění;
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů;
- fyzická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Oddlužení mohou využít jen fyzické osoby, které nesplňují definici podnikatele a právnické osoby, které nebyly založeny za účelem uskutečňování podnikatelské činnosti. Teoreticky se oddlužení může týkat nadací a dalších neziskových právnických subjektů, nicméně v praxi využívají oddlužení především fyzické osoby.

Typickým dlužníkem je dlužník – spotřebitel. Žadatelem o oddlužení musí být dlužník, který je zaměstnaný a má pravidelný měsíční příjem. Na oddlužení totiž nemohou dosáhnout sociálně nejslabší skupiny lidí. Pouhé sociální dávky nejsou dostatečným příjmem pro povolení oddlužení.

3 Oddlužení

Oddlužení je způsob řešení úpadku dlužníka, který v současné době využívá čím dál více lidí, ale ne ve všech případech insolvenční soud oddlužení povolí. Oddlužení nesleduje pouze co nejvyšší míru uspokojení věřitelů, ale obsahuje rovněž i prvek sociální, protože institut oddlužení reaguje zejména na vzrůstající zadlužení českých domácností (spotřebitelů). V oddlužení dojde buď k rychlému zpeněžení majetku dlužníka a k rozdělení výtěžku mezi přihlášené věřitele nebo se dlužníkovi ponechá stávající majetek a dlužník se zaváže ve splátkovém kalendáři splácet svým věřitelům pravidelně měsíční částku po dobu 5 let. „Laická“ veřejnost si ale neuvědomuje, že zajištění věřitelé se uspokojují z výtěžku zpeněžení majetku, a to i v případě oddlužení ve formě splátkového kalendáře. Tedy pokud si dlužník myslí, že oddlužení vyřeší jeho dluhy na hypotéce nebo úvěru, který je zajištěn majetkem, je na velkém omylu. Poté, co je oddlužení jednou nebo druhou formou splněno, rozhodne insolvenční soud k návrhu dlužníka o dlužníkově osvobození od dluhů. Jako každá věc na světě, i oddlužení má své výhody a nevýhody, které musí každý zvážit sám. [3]

Orientace v insolvenčním právu může být především pro neprávnický velmi obtížná. Vzhledem k velmi krátkým lhůtám v insolvenčním řízení je třeba, aby se dlužník co nejrychleji v insolvenčním právu zorientoval a informoval se o možnostech svých práv a povinností. Dlužník, který o oddlužení požádá, musí nejen splnit určité podmínky, ale také podat bezchybně vyplněný insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení.

Výhody oddlužení

Podle insolvenčního zákona jsou výhody oddlužení především dvě. Během insolvenčního řízení je dlužník chráněn před výkonem rozhodnutí a exekucí, které nelze vykonat. Současně nemohou narůstat sankční či další poplatky a úroky, které by zvyšovaly výši závazku. Další výhodou může dlužník nalézt v tom, že po skončení procesu oddlužení, je osvobozen od zbývajících nesplacených částí svých dluhů. Samozřejmě dlužník hradí jen ty pohledávky, které věřitelé přihlásili do insolvenčního řízení.

V případě oddlužení prodejem majetku dlužníka je nespornou výhodou, že toto řízení proběhne mnohem rychleji než splátkový kalendář a dlužník, který má velký nebo hodnotný majetek, se může svých dluhů zbavit mnohem rychleji.

Nevýhody oddlužení

Největší nevýhodou je podle mého názoru náročnost vyplnění návrhu na povolení oddlužení. Dlužníci nejsou mnohdy dokonale informováni, jak návrh na povolení oddlužení mají vyplnit a jaké přílohy připojit, a proto se dopouštějí mnoha zbytečných chyb. Přičemž v případě neodstraněné chyby nebo nesplnění podmínek insolvenční soud oddlužení nepovolí a na majetek dlužníka vyhlásí konkurs.

V případě oddlužení plněním splátkového kalendáře je nevýhodou délka splátkového kalendáře, která může být až 5 let. Po tuto dobu dlužník disponuje s velmi omezenými příjmy, které mnohdy stěží pokryjí jeho základní životní potřeby. Splátkový kalendář samozřejmě nelze „získat“ na sociální dávky, protože jsou nedostatečným příjmem pro povolení oddlužení.

3.1 Podmínky oddlužení

Nejdůležitější podmínkou je, že dlužník nesmí být v době podání návrhu na povolení oddlužení podnikatelem (§ 389 IZ) a zároveň nesmí mít dluhy z předchozí podnikatelské činnosti. Rovněž nesmí být z podnikatelského dluhu zavázán jako spoludlužník nebo ručitel a nesmí být nositelem dluhu z podnikání, který na něj byl převeden nebo na něj ze zákona přešel. Pokud je dlužník držitelem živnostenského oprávnění, nepostačí pouhé tvrzení, že nepodniká. Je zapotřebí, aby provozování živnosti bylo pozastaveno.

Kromě toho musí být splněn předpoklad, že dlužník má majetek takové hodnoty, že jeho zpeněžením bude uspokojeno alespoň 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů nebo sice majetek takové hodnoty nemá, ale bude schopen ze svých příjmů v příštích 5 letech svým nezajištěným věřitelům uhradit alespoň 30 % jejich pohledávek, eventuelně i méně, pokud dlužník získá písemný souhlas všech svých nezajištěných věřitelů s tím, že jim postačuje plnění v rozsahu nižší než 30 %. Tento souhlas musí nezajištění věřitelé vyjádřit prostřednictvím hlasovacích lístků na předepsaném formuláři. Podpisy věřitelů na hlasovacích lístcích musí být úředně ověřeny (§ 401 IZ). Takovou dohodu musí dlužník předložit insolvenčnímu soudu spolu s návrhem na povolení oddlužení. Při

posuzování tohoto předpokladu vychází insolvenční soud z aktuálních příjmů a výše závazků dlužníka, které jsou uvedené v návrhu na povolení oddlužení a v seznamu závazků. Stanovená hranice 30 % pro schválení oddlužení neznámá, že dlužník zaplatí tuto část dluhů a je oddlužen. Ve skutečnosti může dojít i ke stoprocentní úhradě dluhů včetně odměny insolvenčnímu správci. To znamená, že pokud dlužník v průběhu oddlužení (splátkový kalendář) uhradí svým nezajištěným věřitelům jejich pohledávky do výše 30 % už po dvou letech, bude muset v oddlužení pokračovat ještě tři roky nebo tak dlouho dokud pohledávky neuhradí do výše 100 %. Insolvenční soud tuto podmínku znovu prověřuje po přezkumném jednání a vychází přitom z výše pohledávek, které byly do insolvenčního řízení přihlášeny věřiteli. Pokud dlužníkovy příjmy nestačí k uspokojení alespoň 30 % pohledávek nezajištěným věřitelům, není vyloučeno, aby dlužníkovi se splněním oddlužení pomohla třetí osoba, která se např. smlouvou o důchodu¹¹ uzavřenou podle § 842 až § 844 občanského zákoníku zaváže dlužníkovi měsíčně po dobu trvání oddlužení poskytovat určitou částku tak, aby byl dlužník schopen dostát svým závazkům.

Dlužník si musí také obstarat souhlas manžela/manželky s oddlužením, pokud by se oddlužení týkalo i jejich společného jmění (což bude zpravidla vždy). Podle § 205 odst. 3 IZ totiž platí, že majetek náleží do majetkové podstaty dlužníka i tehdy, je-li ve společném jmění dlužníka a jeho manžela/manželky. V případě oddlužení formou splátkového kalendáře není majetek ve společném jmění manželů, který existoval v době schválení této formy oddlužení, nikterak dotčen. Zůstává plně k dispozici dlužníkovi a jeho manželovi/manželce. Ale v případě oddlužení formou zpeněžení majetkové podstaty se majetek, který patří do společného jmění manželů, zpeněží a výtěžek se rozdělí mezi věřitele. [3]

„Nesmí se jednat o opakovaný návrh na povolení oddlužení. Není přípustné, aby dlužník poté, co byl oddlužen, nadělal nové dluhy a po určité době znovu požádal o oddlužení. Překážkou není, pokud byl předchozí návrh na povolení oddlužení odmítnut nebo řízení o něm bylo zastaveno.“¹²

¹¹ Smlouvou o důchodu se zakládá někomu na doživotně nebo na jinak stanovenou dobu neurčitého trvání právo na vyplácení určitého důchodu.

¹² MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro ne právníky*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 31.

Mezi další předpoklady pro oddlužení patří poctivý záměr dlužníka. Dlužník nesměl být v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení pravomocně odsouzen pro trestný čin majetkové nebo hospodářské povahy. Je na dlužníkovi, aby v návrhu na povolení oddlužení sám aktivně tvrdil a prokazoval takové specifické okolnosti, z nichž by bylo možno usuzovat, že i přes existenci odsouzení se u něho o nepoctivý záměr nejedná. V praxi může nastat situace, kdy podnikatel blížící se stavu úpadku, ukončí svou podnikatelskou činnost a bude se pokoušet využít výhod, které nabízí oddlužení. Insolvenční zákon sice stanoví, že návrh na povolení oddlužení může podat jen osoba, která není podnikatelem, což je v tomto případě jednoznačně splněno. Ale insolvenční soud je zároveň povinen zvážit záměr, za kterým je návrh na povolení oddlužení dlužníkem podáván - § 395 odst. 1 písm. a) IZ. V případě, že se dlužník bude chtít tímto způsobem zbavit svých závazků, které v převážné míře vznikly při jeho podnikání, insolvenční soud bude nucen návrh na povolení oddlužení zamítnout a záměr dlužníka bude považovat za nepoctivý, protože tyto závazky by měly být vypořádány řádným způsobem v konkursu. [16]

Pouze za splnění těchto podmínek může insolvenční soud dlužníkovi povolit a následně i schválit oddlužení. V opačném případě je nucen povolení oddlužení zamítnout a na majetek dlužníka prohlásit konkurs. [3]

3.2 Podání insolvenčního návrhu

K zahájení insolvenčního řízení může dojít jen z podnětu dlužníka nebo věřitele podáním insolvenčního návrhu, a to písemně nebo elektronicky. Náležitosti insolvenčního návrhu upravuje § 103 IZ. Je-li insolvenční návrh podán písemně, musí být opatřen úředně ověřeným podpisem. Zatímco elektronicky podaný insolvenční návrh vyžaduje zaručený elektronický podpis - § 97 odst. 2 IZ. V případě, že je insolvenční návrh podáván pro hrozící úpadek dlužníka, je aktivně oprávněn k podání insolvenčního návrhu pouze sám dlužník. [2]

3.2.1 Dlužnický návrh

Dlužník, který hodlá podat insolvenční návrh, musí s tímto návrhem spojit i návrh na povolení oddlužení (Příloha 4) a jeho přílohy. Jestliže dlužník podá pouze insolvenční návrh a nepodá s ním současně i návrh na povolení oddlužení, nemá už žádnou možnost,

jak dosáhnout toho, aby mu v zahájeném insolvenčním řízení bylo povoleno oddlužení. „*Jakýkoliv později podaný návrh na povolení oddlužení insolvenční soud odmítne*“.¹³ [1]

Možnost podat návrh na povolení oddlužení přichází v úvahu pouze tehdy, jsou-li splněny zákonné podmínky, a to zákonné předpoklady, které charakterizují úpadek či hrozící úpadek a speciální podmínky zákona pro tento způsob řešení úpadku. Úpadek musí dlužník tvrdit alespoň tak, že uvede seznam svých věřitelů a pohledávek s uvedením délky prodlení po jejich splatnosti a oznámí, že není schopen tyto závazky splácet a přiloží listiny, kterými svůj úpadek osvědčuje. Jedná se většinou o doklady o splatnosti závazku, upomínek nebo zahájených exekučních řízeních proti dlužníkovi. [25]

Návrh na povolení oddlužení může podat **jenom dlužník**. Věřitel ani žádná třetí osoba není dle § 389 odst. 2 IZ osobou, která je oprávněná podat na dlužníka návrh na povolení oddlužení. Návrh na povolení oddlužení, který by byl podán neoprávněnou osobu insolvenční soud vždy odmítne - § 390 odst. 3 IZ. To ovšem neznamená, že věřitel nemůže podat insolvenční návrh proti dlužníkovi, který není podnikatelem.

Je rozdíl mezi insolvenčním návrhem a návrhem na povolení oddlužení. Zatímco dle § 97 odst. 2 IZ je možné insolvenční návrh podat písemně nebo elektronicky, tak návrh na povolení oddlužení lze podat jen písemně. Insolvenční zákon v § 392 odst. 3 stanovil, že všechny podpisy osob, které jsou povinny podepsat návrh na povolení oddlužení (dlužník, manžel/ka dlužníka, spoludlužník a ručitel), musí být úředně ověřeny. [1]

Návrh na povolení oddlužení může být podán pouze na předepsaném formuláři, který je bezplatně dostupný na www.insolvencnizakon.cz. „*Aby se dlužníkům značně zjednodušilo plnění jejich povinností, připravilo Ministerstvo spravedlnosti ČR jednotný formulář, pomocí něhož může dlužník současně podat insolvenční návrh i návrh na povolení oddlužení*“.¹⁴ K tomuto formuláři připravilo Ministerstvo spravedlnosti ČR rovněž podrobné pokyny (Příloha 5), jak tento formulář vyplnit, tak aby se zamezilo velkému počtu možných chyb, kterých by se mohli dlužníci při vyplňování tohoto formuláře dopustit.

¹³ KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *Insolvenční právo, aneb, Osobní bankroty začínají*. 1. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2008. 298 s. ISBN 978-80-87001-10-3. Str. 212.

¹⁴ KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *Insolvenční právo, aneb, Osobní bankroty začínají*. 1. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2008. 298 s. ISBN 978-80-87001-10-3. Str. 212.

Vyplnění formuláře přináší spoustu úskalí a právě tady se dlužníci často dopouštějí mnoha chyb. Mylně se domnívají, že stačí, když si stáhnou z webu www.insolvencnizakon.cz formulář, vyplní ho, pořídí si kopie požadovaných dokumentů a vše odešlou poštou bez úředních ověření a bez znaleckých posudků na majetek dlužníka. Zbytečně pak dochází k prodlení. Také dochází k situacím, kdy chybně vyplněný formulář vede v lepším případě k zastavení procesu insolvence. V tom horším případě se totiž může stát, že část formuláře pojednávající o insolvenci samotné, bude vyplněna bezchybně, ale chyby se objeví v části zahrnující oddlužení. Proto insolvenční soud oddlužení zamítne, ovšem insolvenční řízení zahájí a výsledkem nebude oddlužení, ale konkurs včetně odměny insolvenčního správce ve výši nejméně 45 000 Kč. Podat návrh na povolení oddlužení není rozhodně jednoduché.

Návrh na povolení oddlužení musí rovněž obsahovat údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících pěti letech a údaje o příjmech dlužníka za poslední tři roky § 391 odst. 1 IZ. K návrhu musí dlužník připojit povinné přílohy, které předepisuje insolvenční zákon v § 392. Přílohami návrhu na povolení oddlužení jsou: [1]

➤ **seznam majetku**

V seznamu majetku musí dlužník jednotlivě označit svůj veškerý majetek s uvedením pořizovací ceny a obvyklé ceny tohoto majetku v době podání návrhu. V případě, že se jedná o nemovitost nebo majetek, který slouží k zajištění, dlužník musí nechat tento majetek ocenit znalcem. V ostatních případech je vyžadován jenom kvalifikovaný odhad dlužníka. Jestliže se jedná o majetek, který je předmětem zajišťovacích práv sloužících k uspokojení věřitelů, dlužník uvede tento majetek zvlášť. Předložený seznam musí dlužník osobně podepsat a výslovně o něm pronést, že je správný a úplný. Seznam majetku je samostatnou přílohou návrhu, nelze jej zaměňovat za popis majetku, který je součástí formuláře návrhu na povolení oddlužení, totéž platí i u seznamu závazků.

➤ **seznam závazků**

V seznamu závazků je dlužník povinen jako své věřitele označit všechny osoby, o kterých je mu známo, že vůči němu mají pohledávky nebo jiná majetková práva. Jsou-li věřitelé dlužníka osoby mu blízké, musí dlužník tyto skutečnosti uvést. Má-li dlužník věřitele, o kterých ví, že proti němu mají právo na uspokojení ze zajištění, uvede je odděleně. U pohledávek těchto věřitelů uvede odkaz na příslušnou položku seznamu

majetku. Pokud je některý ze závazku dlužníka vykonatelný, vyznačí se tato skutečnost v seznamu závazků a přiloží se příslušné rozhodnutí či notářský nebo exekutorský zápis. Předložený seznam musí dlužník osobně podepsat a výslovně o něm prohlásit, že je správný a úplný.

➤ **listiny dokládající dlužníkovy příjmy za poslední 3 roky**

Své příjmy za poslední tři roky může dlužník doložit kopiemi potvrzení o příjmech z pracovního poměru či kopiemi daňových přiznání nebo výpisy z bankovních účtů apod.

➤ **výpis z rejstříku trestů dlužníka**

Výpis z rejstříku trestů dlužníka nesmí být starší než tři měsíce. V případě, že dlužník v předchozích třech letech pobýval nepřetržitě v jiném členském státě Evropské unie po dobu delší než šest měsíců, musí také předložit podobný doklad tohoto členského státu.

➤ **listiny, kterých se návrh na povolení oddlužení dovolává a listiny, které prokazují v návrhu na povolení oddlužení tvrzené skutečnosti**

V některých případech bude muset dlužník předložit rovněž: [1]

- listiny dokládající existenci dlužníka, pokud je nepodnikající právnickou osobou, např. výpis z obchodního rejstříku nebo podobného registru;
- písemný souhlas nezajištěného věřitele, který se s dlužníkem dohodl, že hodnota plnění obdržená věřitelem, bude nižší než 30 % jeho pohledávky. Zároveň musí být uvedeno, jaká bude nejnižší hodnota plnění, na kterém se věřitel s dlužníkem dohodl a podpis věřitele musí být úředně ověřen;
- listiny, z nichž vyplývá spoludlužnictví nebo ručení osob, které spolupodepisují návrh na povolení oddlužení;
- pokud je dlužník zastoupen na základě plné moci, musí být k návrhu na povolení oddlužení přiložená plná moc udělená dlužníkem zmocněnci.

Vady insolvenčního návrhu a návrhu na povolení oddlužení

Aby insolvenční soud mohl rozhodovat o insolvenčním návrhu a návrhu na povolení oddlužení, musí být návrhy úplné a srozumitelné, tzn. mít všechny náležitosti a přílohy, které předepisuje insolvenční zákon a vyhláška.

V případě návrhu na povolení oddlužení a jeho příloh se uplatňuje jiný systém, než insolvenční zákon v § 128 stanovuje pro insolvenční návrh. V případě nedostatků návrhu na povolení oddlužení a jeho příloh insolvenční soud vždy vyzve dlužníka, aby nedostatky odstranil. Lhůta pro odstranění nedostatků je velmi krátká, insolvenční zákon v § 393 odst. 1 uvádí, že tato lhůta může být maximálně sedmidenní. Pokud dlužník v této lhůtě neodstraní nedostatky návrhu na povolení oddlužení nebo jeho příloh, insolvenční soud návrh odmítne. V souvislosti s insolvenčním návrhem tak insolvenční soud učiní pouze tehdy, pokud se jedná o přílohu insolvenčního návrhu. Bude-li mít nedostatky samotný insolvenční návrh, insolvenční soud tento návrh automaticky odmítne.

Je důležité si uvědomit, že insolvenční návrh a návrh na povolení oddlužení jsou po formální stránce dvě různá podání k insolvenčnímu soudu, a to i tehdy, když dlužník využije společného formuláře pro insolvenční návrh i návrh na povolení oddlužení. Ale obě tato podání musí samostatně splňovat náležitosti, které jim předepisuje insolvenční zákon a vyhláška.

Jestliže vady bude obsahovat insolvenční návrh nebo nebudou na výzvu soudu odstraněny vady příloh insolvenčního návrhu, tak zahájené insolvenční řízení bude zastaveno, ale dlužník může insolvenční návrh i návrh na povolení oddlužení podat znovu. Naproti tomu riziko představuje situace, kdy věřitel podá řádný insolvenční návrh spolu se všemi předepsanými přílohami, ale vady bude obsahovat návrh na povolení oddlužení nebo jeho přílohy podané dlužníkem a tyto vady dlužník ve stanovené lhůtě neodstraní. V takovém případě bude návrh na povolení oddlužení odmítnut, ale insolvenční řízení bude nadále pokračovat a pokud se zjistí úpadek dlužníka, jedinou variantou řešení tohoto úpadku bude konkurs. Insolvenční soud bude muset odmítnout také návrh na povolení oddlužení, který dlužník podá po uplynutí lhůty. Důsledky takového odmítnutí budou stejné jako v případě, že návrh na povolení oddlužení bude odmítnut z důvodu, že dlužník neodstraní jeho vady nebo vady jeho příloh. [1]

Zamítnutí návrhu na povolení oddlužení

Přestože bude insolvenční návrh i návrh na povolení oddlužení a jejich přílohy obsahovat všechny předepsané náležitosti, bude podán řádně a včas, neznamená to ještě, že oddlužení bude automaticky povoleno. Insolvenční soud musí nejprve prozkoumat, zda jsou splněny podmínky pro oddlužení.

Insolvenční soud zamítne návrh na povolení oddlužení pokud - § 395 IZ: [1]

- je jím sledován nepoctivý záměr;
- je zřejmé, že hodnota plnění, které obdrží nezajištění věřitelé, bude nižší než 30 % jejich pohledávek, ledaže tito věřitelé souhlasí s nižším uspokojením;
- jej znovu podala osoba, o jejímž návrhu bylo již dříve rozhodnuto;
- dosavadní výsledky insolvenčního řízení dokládají lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení (Je nutné rozlišit lehkomyšlný a nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení a lehkomyšlný přístup ke své životní situaci. Insolvenční soud by neměl posuzovat, z jakého důvodu se dlužník dostal do úpadku, např. gamblerství, alkoholismus. Je důležité pouze to, jakým způsobem plní své povinnosti v rámci insolvenčního řízení).

Pokud nastanou skutečnosti, které jsou uvedeny pod body 3 a 4, insolvenční soud by měl návrh na povolení oddlužení zamítnout vždy. V případech uvedených pod body 1 a 2 záleží na tvrzeních, které dlužník doloží. *„Zamítnutí návrhu na povolení oddlužení má pro dlužníka stejné důsledky jako v případě odmítnutí tohoto návrhu insolvenčním soudem. Automaticky to znamená to, že insolvenční soud rozhodne o prohlášení konkursu na majetek dlužníka“*.¹⁵ [1]

3. 2. 2 Věřitelský návrh

Jestliže insolvenční návrh podává věřitel, uvede proč si myslí, že je daný dlužník v úpadku a připojí přihlášku své pohledávky učiněnou na předepsaném formuláři (Příloha 6). V insolvenčním návrhu musí nejprve věřitel prokázat svoji aktivní legitimaci k podání insolvenčního návrhu, tedy že je věřitelem dlužníka a že má vůči němu

¹⁵ KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *Insolvenční právo, aneb, Osobní bankroty začínají*. 1. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2008. 298 s. ISBN 978-80-87001-10-3. Str. 220.

pohledávku po splatnosti alespoň po dobu 30 dnů. Vzhledem k tomu, že znakem úpadku je mnohost věřitelů, věřitel musí v insolvenčním návrhu označit nejméně jednoho dalšího věřitele. Je-li pohledávka věřitele po splatnosti méně než 3 měsíce, věřitel je povinen tvrzené skutečnosti o úpadku dlužníka osvědčit. Insolvenční návrh musí být datován a podepsán osobou, která je oprávněná za věřitele jednat. Podpis takové osoby musí být úředně ověřen, jinak se k insolvenčnímu návrhu nepřihlíží. [3]

Soud tento návrh zašle dlužníkovi, a ten má možnost se k návrhu v určené lhůtě vyjádřit. „*Dlužníkovi se tak poskytuje možnost vznést námitky proti tvrzením uvedeným věřitelem v insolvenčním návrhu, a to jednak námitky vůči věřitelem tvrzené pohledávky (dlužník může zpochybňovat její existenci či splatnost), jednak vůči věřitelem tvrzenému úpadku dlužníka (lze zpochybnit existenci více věřitelů či tvrzenou neschopnost dlužníka hradit své splatné závazky)*“.¹⁶ Pokud je u dlužníka přípustné oddlužení, má tedy právo podat návrh na povolení oddlužení. Musí tak však učinit nejpozději ve lhůtě do 30 dnů ode dne, kdy mu byl insolvenčním soudem doručen insolvenční návrh podaný věřitelem. Tato lhůta je zákonná, nelze ji prodloužit a je propadná, protože později podaný návrh na povolení oddlužení by insolvenční soud odmítl. Dlužník musí být o možnosti podat návrh na povolení oddlužení poučen soudem, a to při doručení insolvenčního návrhu věřitele v souladu s § 103 odst. 4 IZ¹⁷.

Dojde-li vinou věřitele, který podal návrh na zahájení insolvenčního řízení, k zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že nebyl zjištěn úpadek dlužníka nebo proto, že navrhuující věřitel neprokázal existenci tvrzené splatné pohledávky za dlužníkem, která byla uvedena v insolvenčním návrhu, má dlužník podle § 147 IZ právo na náhradu škody nebo jiné majetkové újmy. To neplatí, pokud byl insolvenční návrh zamítnut proto, že v průběhu insolvenčního řízení došlo ze strany dlužníka k úhradě dluhu věřiteli, který insolvenční návrh podal.

Žalobu o náhradu škody musí dlužník podat do 3 měsíců ode dne, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí insolvenčního soudu, kterým se insolvenční řízení končí, např. usnesení o odmítnutí návrhu, zamítnutí návrhu nebo rozhodnutí o zastavení řízení.

¹⁶ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro neprávnický*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 49.

¹⁷ Dle § 103 odst. 4 IZ se stejnopis insolvenčního návrhu věřitele doručuje pouze dlužníkovi, a to do vlastních rukou.

Opožděné podání žaloby má za následek zánik práva na náhradu škody. Žaloba o náhradu škody se podává u obecného (okresního) soudu, v jehož obvodu má žalovaný sídlo nebo bydliště. [3]

3.3 Zahájení insolvenčního řízení

Zahájení insolvenčního řízení neznamena, že je dlužník v úpadku, soud pouze posoudí správnost insolvenčního návrhu, aniž by zkoumal hospodářskou situaci dlužníka – k tomu je určena další fáze insolvenčního řízení. Insolvenční řízení je zahájeno dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu. O zahájení insolvenčního řízení soud nijak nerozhoduje, pouze tuto skutečnost během několika hodin oznámí tzv. vyhláškou o zahájení insolvenčního řízení, kterou zveřejní v insolvenčním rejstříku. Zveřejněním dojde k zablokování věřitelů, a ti nemohou vymáhat po dlužníkovi své pohledávky formou exekuce. Současně dojde k omezení možností, jak může dlužník nakládat se svým majetkem, může činit pouze takové kroky, které hodnotu jeho majetku nesnižují. Dlužník nesmí po zahájení insolvenčního řízení svůj majetek prodat, pronajmout třetím osobám nebo darovat. Navíc se dlužníkovo jméno objeví v insolvenčním rejstříku a veřejnost bude vědět, že je možná v úpadku. [22]

Insolvenční soud je podle § 134 IZ povinen učinit úkony, které směřují k rozhodnutí o návrhu nejpozději do 10 dnů od podání insolvenčního návrhu. V této lhůtě musí insolvenční soud vyzvat účastníka insolvenčního řízení k doplnění návrhu či příloh nebo zaslat dlužníkovi věřitelský návrh k vyjádření. V případě dlužnického insolvenčního návrhu je insolvenční soud povinen rozhodnout nejpozději do 15 dnů od jeho podání. [2]

Se zahájením insolvenčního řízení jsou spojeny tyto účinky: [1]

- pohledávky, nebo jiná práva majetkové hodnoty lze od tohoto okamžiku uplatnit pouze přihláškou v insolvenčním řízení a nikoliv žalobou;
- právo na uspokojení ze zajištění lze uplatnit a nově nabýt pouze za podmínek stanovených v insolvenčním zákoně;
- výkon rozhodnutí nebo exekuci lze pouze nařídit, nelze ji však provést;
- lhůty k uplatnění práv majetkové povahy po zahájení insolvenčního řízení dále běžet nezačínají nebo běžet přestávají. Od zahájení insolvenčního řízení neběží

lhůty k uplatnění práva na náhradu škody, na vydání bezdůvodného obohacení nebo práva na uplatnění práva z porušení povinností dle § 393 obchodního zákoníku¹⁸.

Informace o průběhu insolvenčního řízení jsou nejen účastníkům insolvenčního řízení, ale i široké veřejnosti dostupné v insolvenčním rejstříku. Obsah listinného spisu s obsahem spisu zveřejněného v insolvenčním rejstříku v elektronické podobě je téměř stejný, v insolvenčním rejstříku jsou pouze anonymizovány osobní údaje některých fyzických osob, případně v insolvenčním rejstříku nejsou zveřejněny listiny, které obsahují obchodní, bankovní nebo lékařské tajemství.

Ať už podává insolvenční návrh dlužník nebo věřitel, musí být vždy jasné specifikováno, kdo je navrhovatel, kdo dlužník a proč existuje předpoklad úpadku. Návrh musí směřovat na krajský soud, v jehož obvodu má dlužník bydliště nebo sídlo. Je-li návrh podán nesprávnému soudu, soudy si návrh mezi sebou přepošlou.

3. 4 Rozhodnutí soudu o úpadku dlužníka a o povolení jeho oddlužení

Nebude-li insolvenční návrh odmítnut, zamítnut nebo vzat navrhovatelem zpět, musí insolvenční soud rozhodnout o úpadku dlužníka, a to vždy dříve nebo alespoň současně s rozhodnutím o návrhu na povolení oddlužení - § 397 odst. 1 IZ.

V případě, že dlužník podá insolvenční návrh a návrh na povolení oddlužení současně, rozhoduje insolvenční soud také současně o úpadku dlužníka a o povolení oddlužení. Věřitelé dlužníka nemohou žádným způsobem ovlivnit, zda bude oddlužení dlužníka povoleno nebo nikoliv, protože povolení oddlužení je výlučnou záležitostí insolvenčního soudu.

Rozhodnutí o úpadku se zveřejní v insolvenčním rejstříku a vyvěsí na úřední desce insolvenčního soudu. Dále se rozhodnutí o úpadku doručí dlužníkovi, insolvenčnímu správci a insolvenčnímu navrhovateli nebo insolvenčním navrhovatelům. Dlužníkovi a insolvenčnímu správci se rozhodnutí o úpadku doručí do vlastních rukou. [2]

¹⁸ U práv vzniklých z porušení povinnosti počíná promlčecí doba běžet dnem, kdy byla povinnost porušena, jestliže není pro promlčení některých těchto práv stanovena zvláštní úprava - § 393 obchodního zákoníku.

Rozhodnutí o úpadku musí obsahovat náležitosti dle § 136 IZ: [2]

- výrok o tom, že se zjišťuje úpadek dlužníka, případně jeho hrozící úpadek;
- výrok, kterým se ustanovuje insolvenční správce;
- údaj o tom, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku;
- výzvu, aby věřitelé ve stanové lhůtě přihlásily své pohledávky do insolvenčního řízení – lhůta 30 dnů až 2 měsíce;
- výzvu, aby osoby, které mají závazky vůči dlužníkovi, v budoucnosti neposkytovaly plnění dlužníkovi, ale insolvenčnímu správci;
- výzvu, aby zajištění věřitelé oznámili insolvenčnímu správci, že budou uplatňovat svá práva ze zajištění;
- výrok, kterým se určí místo a termín konání přezkumného jednání a schůze věřitelů;
- výrok, jímž se uloží dlužníkovi, aby insolvenčnímu soudu předložil seznam majetku a závazků, pokud tak již neučinil před vydáním tohoto rozhodnutí;
- případně označení sdělovacích prostředků, ve kterých bude insolvenční soud zveřejňovat svá rozhodnutí.

Je-li insolvenčním soudem rozhodováno o úpadku dlužníka a o povolení jeho oddlužení činí lhůta pro podávání přihlášek pohledávek vždy 30 dnů od okamžiku zveřejnění rozhodnutí o úpadku v insolvenčním rejstříku. Insolvenční soud není oprávněn tuto lhůtu zkrátit ani prodloužit. Insolvenční zákon ctí zásadu, že prominutí zmeškání lhůty pro podávání přihlášek není přípustné. Insolvenční správce tyto přihlášky shromáždí, prozkoumá jejich obsah a připraví podklady pro přezkumné jednání, které se musí vždy konat do 15 dnů po konci lhůty pro podávání těchto přihlášek. Nejpozději 3 dny před konáním přezkumného jednání insolvenční soud zveřejní v insolvenčním rejstříku seznam přihlášených pohledávek, který sestavil insolvenční správce. [1]

*„Výše uvedený postup se bude aplikovat i v případě, kdy insolvenční návrh podá dlužníkův věřitel a dlužník ve stanovené 30 denní lhůtě podá nejen návrh na povolení oddlužení, ale současně i insolvenční návrh, kterým jako navrhovatel přistoupí do již zahájeného insolvenčního řízení“.*¹⁹

¹⁹ KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *Insolvenční právo, aneb, Osobní bankroty začínají*. 1. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2008. 298 s. ISBN 978-80-87001-10-3. Str. 221.

3. 4. 1 Přezkumné jednání a schůze věřitelů

Na **přezkumném jednání** jsou přezkoumávány přihlášené pohledávky podle seznamu, který sestavil insolvenční správce. Insolvenční soud svolává přezkumné jednání a schůzi věřitelů na stejný den tak, že schůze věřitelů na přezkumné jednání naváže. *„Z textu zákona sice nevyplývá povinnost dlužníka zúčastnit se přezkumného jednání, jeho účast na schůzi věřitelů je však povinná“.*²⁰

Před přezkumným jednáním insolvenční správce vyzve dlužníka, aby se k přihlášeným pohledávkám vyjádřil, buď uvede, že pohledávku uznává nebo uvede důvod, proč pohledávku popírá. Dlužník může popřít, jak pravost pohledávky, tak i její výši nebo pořadí. Nestačí, aby dlužník prohlásil: „Pohledávku popírám“, musí být zřejmé, zda dlužník popírá pravost, výši nebo pořadí pohledávky. Pokud dlužník popře pravost pohledávky, pak namítá, že tato pohledávka vůbec nevznikla, zanikla nebo se promlčela. Pokud dlužník popře výši pohledávky, pak tvrdí, že pohledávka sice existuje, ale v jiné výši a tuto výši musí dlužník uvést. Pokud popře dlužník pořadí pohledávky (zpravidla právo ze zajištění), musí uvést, jaké pořadí pohledávka má (např. pohledávka je nezajištěná). Dlužník může své stanovisko do přezkoumání pohledávky na přezkumném jednání ještě změnit.

Věřitel, jehož nevykonatelná pohledávka byla účinně popřena, může u insolvenčního soudu podat žalobu o určení pravosti, výše či pořadí popřené pohledávky. Lhůta pro podání žaloby je však 30 denní a běží ode dne konání přezkumného jednání. Je důležité, aby žaloba byla doručena insolvenčnímu soudu poslední den lhůty, protože pokud bude žaloba podána opožděně, insolvenční soud ji odmítne a k popřené pohledávce nebude v insolvenčním řízení přihlíženo. Podá-li věřitel žalobu ve stanovené lhůtě, bude o existenci, výši či pořadí pohledávky vedeno dokazování a výsledek přezkumného jednání bude nahrazen soudním rozhodnutím. Jednotný soudní poplatek za žalobu je ve výši 1 000 Kč, a to bez ohledu na předmět sporu. Žalobce musí být srozuměn s tím, že i když uspěje ve sporu o určení pohledávky, nemá právo na náhradu nákladů řízení (např. soudní poplatky, náklady na cestu k soudnímu jednání, náklady na zastupování advokátem), musí je zaplatit ze svého. [3]

²⁰ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro ne právníky*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 77.

Důsledek částečného zjištění pohledávky

Podle § 178 platí, že bude-li po přezkoumání přihlášená pohledávka zjištěna tak, že její skutečná výše je méně než 50 % přihlášené částky, k přihlášené pohledávce se nepřihlíží ani v rozsahu, ve kterém byla zjištěna. Přitom nezáleží na tom, jestli věřitel v přihlášce pohledávku nadhodnotil úmyslně nebo byl přesvědčen, že jeho pohledávka v přihlášené výši skutečně existuje. Pokud věřitel přihlásí pohledávku ve výši 100 000 Kč a výsledkem přezkumného jednání bude pohledávka ve výši 40 000 Kč, pak věřitel nemůže počítat s tím, že bude uspokojován alespoň v rozsahu zjištěné pohledávky. Insolvenční soud účast takového věřitele v insolvenčním řízení dle § 185 IZ ukončí a věřitel tedy neobdrží žádné plnění.

Pokud by věřitel do insolvenčního řízení přihlásil částku ve výši 100 000 Kč, která se skládá ze dvou pohledávek, a to ve výši 40 000 Kč a 60 000 Kč, z toho by pohledávka ve výši 40 000 Kč byla zjištěna a pohledávka ve výši 60 000 Kč popřena, tak věřitel bude nadále účastníkem insolvenčního řízení, ale bude uspokojován jen v rozsahu zjištěné pohledávky, a to ve výši 40 000 Kč. [3]

Nositel popřené pohledávky nemá ze zákona na schůzi věřitelů hlasovací právo, ale o hlasovací právo může požádat insolvenční soud nebo schůzi věřitelů. „*Pokud bude věřitel s takto přiznaným hlasovacím právem toto hlasovací právo vykonávat a následně bude jeho pohledávka v incidenčním sporu zjištěna v rozsahu menším než 50 % uplatněné částky, vystavuje se nebezpečí, že mu bude insolvenčním soudem uloženo, aby částku odpovídající popřené části pohledávky uhradil ve prospěch ostatních věřitelů do majetkové podstaty*“.²¹ Cílem této úpravy je zamezit takové situaci, aby věřitel nemohl do insolvenčního řízení přihlásit neexistující pohledávku za účelem ovlivnit hlasování. [3]

Za účelem hlasování o způsobu oddlužení svolá insolvenční soud **schůzi věřitelů**, která je svolávaná na stejný den jako přezkumné jednání. Insolvenční soud není povinen svolat schůzi věřitelů, pokud věřitelé o způsobu provedení oddlužení hlasovali mimo schůzi věřitelů prostřednictvím hlasovacích lístků. V případě, že část věřitelů hlasovala o způsobu oddlužení prostřednictvím hlasovacích lístků mimo schůzi věřitelů a část

²¹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro ne právníky*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 83.

nikoliv, svolá insolvenční soud schůzi věřitelů, kde budou hlasy získané prostřednictvím hlasovacích lístků přičteny k hlasům dosaženým na schůzi věřitelů - § 400 odst. 2 IZ. [16]

Insolvenční správce podá zprávu o své dosavadní činnosti a věřitelé mohou využít svého oprávnění odvolat stávajícího insolvenčního správce a nahradit jej jinou osobou. Účast dlužníka na schůzi věřitelů je povinná. Nastane-li situace, že se dlužník na schůzi věřitelů nemůže dostavit, měl by s dostatečným předstihem svoji neúčast písemně omluvit. Pokud se dlužník nedostaví bez příslušné omluvy nebo insolvenční soud neuzná jeho omluvu důvodnou, má se za to, že dlužník vzal návrh na povolení oddlužení zpět. V takovém případě insolvenční soud prohlásí na majetek dlužníka konkurs. [3]

3. 4. 2 Přihlášení pohledávek věřitelů

Jestliže je insolvenčním navrhovatelem věřitel, tak úplně první přihláškou pohledávky do insolvenčního řízení je přihláška tohoto navrhovatele, protože přihláška pohledávky je povinnou přílohou insolvenčního návrhu. Přihlášky pohledávek jsou v elektronické i písemné formě soudního spisu evidovány v oddíle P, ale v oddíle elektronického soudního spisu jsou zveřejněny jen texty přihlášek pohledávek, nikoliv však listiny, které jsou k této přihlášce připojeny.

Své pohledávky mohou věřitelé v insolvenčním řízení uplatnit již od zahájení insolvenčního řízení, respektive od vydání vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení. Jakým způsobem má být přihláška do insolvenčního řízení podaná, se věřitelé dozví z výzvy k podání přihlášek, běžně je tato výzva součástí vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení. Věřitelům lze doporučit, aby přihlášku pohledávky podávali v této fázi insolvenčního řízení v případě, že jim bezprostředně hrozí promlčení pohledávky. Může se také stát, že v zahájeném insolvenčním řízení nebude rozhodnuto o úpadku dlužníka, potom by podání přihlášky z pohledu věřitele bylo zbytečnou námahou.

Věřitelům, kterým nehrozí promlčení pohledávky, se vyplatí počkat na vydání rozhodnutí o úpadku dlužníka a do insolvenčního řízení se přihlásit až ve lhůtě, která je stanovena v rozhodnutí o úpadku. V případě oddlužení je lhůta k přihlášení pohledávek jen 30 dnů. Insolvenční zákon ctí zásadu, že prominutí zmeškání lhůty není přípustné a po uplynutí této lhůty nelze přihlášku pohledávky podat. Je-li přihláška pohledávky podaná poštou, stačí, že je poslední den lhůty podána doporučeně na poštu k doručení insolvenčnímu soudu. Pokud připadne poslední den lhůty k podání přihlášky na svátek

nebo den pracovního klidu, stačí, že je přihláška pohledávky podaná nejbližší následující pracovní den. [3]

Přihláška pohledávky se podává na předepsaném formuláři, který je bezplatně ke stažení na webových stránkách www.insolvencnizakon.cz, tato přihláška se podává u insolvenčního soudu spolu s přílohami ve dvojím vyhotovení. Podpis věřitele na přihlášce pohledávky do insolvenčního řízení nemusí být úředně ověřen. Jestliže nebude přihláška pohledávky učiněna na předepsaném formuláři, jedná se o vadu formy přihlášky. *„Tato vada je odstranitelná na základě výzvy insolvenčního správce. Budou-li vady přihlášky odstraněny tak, že věřitel podá dodatečně přihlášku na formuláři, je lhůta k podání přihlášky zachována. Z praktických důvodů lze věřiteli doporučit, aby k dodatečně vyplněnému formuláři přihlášky připojil průvodní dopis s informací, že se nejedná o novou přihlášku pohledávky, ale že jde o podání, kterým se vady původně a včas podané přihlášky odstraňují“.*²²

K přihlášce pohledávky musí věřitel připojit kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin, které dokládají údaje uvedené v přihlášce. Pokud je věřitelem právnická osoba, je povinna doložit svoji existenci např. výpisem z obchodního nebo jiného rejstříku. Jestliže je věřitel zastoupen, musí být k přihlášce pohledávky připojena plná moc, která je udělená zástupci. Stejně tak jako na přihlášce pohledávky, podpis na plné moci nemusí být úředně ověřen.

Bude-li přihláška pohledávky vykazovat vady, případně bude-li neúplná, je na insolvenčním správci, aby podle § 188 IZ vyzval věřitele k odstranění vad přihlášky. Ve výzvě je insolvenční správce povinen uvést, v čem spatřuje vadnost přihlášky, jak mají být vady odstraněny a k odstranění vad přihlášky stanoví lhůtu, která nesmí být kratší než 15 dnů. Zároveň musí poučit věřitele, že nebudou-li vady odstraněny, insolvenční soud vadnou přihlášku usnesením odmítne. [3]

Nepředloží-li věřitel k přihlášce pohledávky požadované listiny, kterými měl doložit existenci své pohledávky, nejedná se o vady přihlášky, ale insolvenční správce by měl věřitele na tuto skutečnost upozornit s poučením, že pokud nebudou listiny dokládající

²² MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro neprávnický*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 71.

pohledávku do přezkumného jednání předloženy, bude insolvenční správce nucen pohledávku popřít. Tímto se zamezí zbytečnému sporu o existenci pohledávky.

Věřitel má právo u své včas přihlášené pohledávky až do jejího přezkoumání na přezkumném jednání podle § 192 odst. 2 IZ změnit její výši, důvod vzniku nebo pořadí. Podmínkou však je, že se skutečně jedná o změnu, která se týká přihlášené pohledávky. Není možné touto cestou přihlásit ke včas přihlášené pohledávce po uplynutí lhůty další pohledávku a tvrdit, že se jedná o změnu hodnoty uplatněné pohledávky, např. pokud věřitel přihlásí do insolvenčního řízení jistinu, nemůže po uplynutí lhůty k podání přihlášky uplatnit dodatečně ještě úroky z prodlení a tvrdit, že jde o změnu výše pohledávky. [3]

3.5 Volba způsobu oddlužení

Zatímco o povolení oddlužení rozhoduje výlučně insolvenční soud, tak o samotném způsobu oddlužení rozhodují věřitelé na schůzi, a to hlasováním. Hlasovací právo mají ale pouze nezajištění věřitelé, kteří včas do insolvenčního řízení přihlásili své pohledávky a kteří nejsou ve vztahu k dlužníkovi blízkou osobou - § 402 odst. 1 IZ. Protože zajištění věřitelé jsou v průběhu insolvenčního řízení uspokojováni jen z majetku dlužníka, který slouží k zajištění jejich pohledávek, nejsou tedy oprávněni rozhodovat o způsobu oddlužení. Usnesení o způsobu oddlužení je přijato, jestliže pro něj hlasovala nadpoloviční většina nezajištěných věřitelů počítaná podle výše jejich pohledávek - § 402 odst. 3 IZ. Hlasovat na schůzi mohou i nepřítomní věřitelé, a to prostřednictvím hlasovacího lístku.

Pokud věřitelé neodhlasují žádnou z forem oddlužení (nepodařilo se získat potřebnou většinu hlasů nebo se schůze vůbec nesešla), vybere formu oddlužení insolvenční soud - § 402 odst. 5 IZ. Do výběru způsobu oddlužení nemá dlužník možnost zasáhnout. Dlužník je sice oprávněn navrhnout zatřetím příslušné možnosti ve formuláři, jakou formou má být oddlužení provedeno, ale věřitelé nejsou tímto návrhem vázáni. [3]

Oddlužení je možné ve dvou formách, a to oddlužení plněním splátkového kalendáře nebo oddlužení jednorázovým zpeněžením majetkové podstaty - § 398 odst. 1 IZ. V praxi je mnohem častější první varianta, protože dlužník zpravidla nemá již velký majetek. Pro rozhodování nezajištěných věřitelů, které ze dvou způsobů oddlužení je pro ně nejvýhodnější, jsou důležité dvě informace, které je povinen dlužník uvést v návrhu na

povolení oddlužení. Jedná se o seznam majetku dlužníka, kde dlužník odhadne cenu, za kterou by bylo možné jeho majetek zpeněžit, a informace o jeho budoucích příjmech. Ani jedna z informací nezaručuje, že bude výhodná i ve skutečnosti, jedná se pouze o kvalifikovaný odhad věřitelů, která z možností bude pro ně výhodnější. [1]

Odměna insolvenčního správce v případě oddlužení:²³

- při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty částku určenou výpočtem²⁴, nejméně však 45 000 Kč;
- při oddlužení plněním splátkového kalendáře 750 Kč za každý započatý kalendářní měsíc trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře;
- při oddlužení plněním splátkového kalendáře, při kterém dochází ke zpeněžení majetku sloužícího k zajištění, 750 Kč za každý započatý kalendářní měsíc trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře a 2 % z částky určené k vydání zajištěnému věřiteli.

Odměna insolvenčního správce při konkursu je dána součtem odměny, která je určená z výtěžku zpeněžení připadajícího na zajištěného věřitele (2 % z částky určené k vydání zajištěnému věřiteli) a odměny určené z výtěžku zpeněžení, který se rozdělí mezi nezajištěné věřitele (od 0 do 10 mil. Kč \Rightarrow 15 %). Poštovné, telekomunikační poplatky, náklady na opisy a fotokopie se hradí v prokázané výši, nejvýše však do 5 % odměny insolvenčního správce.

Rovněž v případě oddlužení plněním splátkového kalendáře náleží insolvenčnímu správci také náhrada hotových výdajů ve výši 150 Kč za každý započatý kalendářní měsíc trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře.

Je-li insolvenční správce plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu k odměně a k náhradě hotových výdajů částka odpovídající této dani, kterou je správce povinen z odměny a z náhrady hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Vyúčtování odměny a hotových výdajů provede insolvenční správce v konečné zprávě. Insolvenční soud může po projednání

²³ Vyhláška 313/2007 Sb. ze dne 22. 11. 2007, o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů.

²⁴ Výpočet je shodný s výpočtem u konkursu.

s věřitelským výborem odměnu insolvenčního správce přiměřeně zvýšit nebo snížit, záleží na okolnostech případu. Důvodem ke snížení odměny je především skutečnost, že insolvenční správce porušil některou ze svých povinností. Jestliže nelze odměnu insolvenčního správce uhradit zcela nebo zčásti z majetkové podstaty, hradí ji stát v rozsahu, v jakém nemůže být uhrazena z těchto zdrojů, nejvýše však do 50 000 Kč²⁵. [10]

3. 5. 1 Oddlužení ve formě splátkového kalendáře

Prvním způsobem, kterým lze oddlužení provést, je plnění oddlužení formou splátkového kalendáře. V tomto případě je dlužník povinen svým nezajištěným věřitelům po dobu 5 let měsíčně splácet ze svých příjmů částku podle poměru jejich přihlášených pohledávek. Část příjmu, která bude sloužit k úhradám pohledávek nezajištěných věřitelů je stanovena v rozsahu, v jakém z příjmu dlužníka mohou být při výkonu rozhodnutí nebo exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Splátkovým kalendářem nejsou řešeny pohledávky zajištěných věřitelů, protože **splátkový kalendář se týká výlučně nezajištěných věřitelů**. Protože zajištění věřitelé jsou i v případě splátkového kalendáře uspokojování z majetku, který slouží k zajištění pohledávek - § 398 odst. 3 IZ. To znamená, že pokud má dlužník dům na hypotéku, tak i v případě oddlužení plněním splátkového kalendáře o tento dům přijde. To stejné platí o jakémkoliv dalším majetku dlužníka, který slouží k zajištění pohledávek věřitelů, kteří se přihlásili do insolvenčního řízení. Tato skutečnost může velice zkomplikovat situaci dlužníka poté, kdy je oddlužení schváleno a začíná být realizováno. Tento důsledek schválení oddlužení není dlužníkům příliš zdůrazňován a zůstává poněkud skryt ve všech dalších výhodách, které oddlužení přináší. Dále musí dlužník zpeněžit veškerý svůj majetek, který nabude darem nebo dědictvím po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře a tyto finanční prostředky použít na mimořádnou splátku ve prospěch svých nezajištěných věřitelů - § 412 odst. 1 písm. b) IZ. [1]

Oddlužení ve formě splátkového kalendáře má jednoznačně stanovenou maximální délku trvání, a to 5 let od okamžiku, kdy insolvenční soud schválil tento způsob oddlužení. Je možné, aby délka trvání splátkového kalendáře byla v některých případech kratší. Jedná

²⁵ Toto platí i pro náhradu hotových výdajů insolvenčního správce. V případě, kdy jsou odměna insolvenčního správce a jeho hotové výdaje hrazeny státem, vyplácí tyto částky insolvenční soud.

se o situaci, kdy dlužník v kratší době (než je stanovených 5 let) uhradí nezajištěným věřitelům jejich přihlášené pohledávky v celém rozsahu, tj. 100 %.

Insolvenční zákon žádným způsobem nespecifikuje příjmy, ze kterých má dlužník uhradit splátky svým nezajištěným věřitelům, oddlužení se tedy vztahuje na veškeré příjmy dlužníka. Jedná se o příjmy ze zaměstnání, ale také dávky nemocenského pojištění, starobní důchod, invalidní důchod, vdovský důchod, mateřská, výsluh, výhry v loterii, dary, dědictví apod. [1]

V rozhodnutí, jímž se schvaluje oddlužení plněním splátkového kalendáře, insolvenční soud: [3]

- uloží dlužníkovi, aby po dobu 5 let platil svým nezajištěným věřitelům prostřednictvím insolvenčního správce k určenému dni měsíce stanovenou částku z příjmů. Současně stanoví termín úhrady první splátky, která musí být uhrazena nejpozději do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž nastanou účinky schváleného oddlužení (rozhodnutí nabylo právní moci);
- označí příjmy, ze kterých by dlužník podle stavu ke dni vydání rozhodnutí měl uhradit první splátku;
- označí nezajištěné věřitele, kteří souhlasili s tím, že hodnota plnění obdržena při oddlužení, bude nižší než 30 % jejich pohledávek a dále uvede nejnižší hodnotu plnění, na kterém se tito věřitelé s dlužníkem dohodli;
- přikáže plátcovi mzdy dlužníka, aby po doručení rozhodnutí o schválení oddlužení prováděl ze mzdy dlužníka stanovené srážky. Sražené částky dlužníkovy mzdy se nevyplácejí dlužníkovi, ale plátce mzdy dlužníka je zasílá insolvenčnímu správci.

Dlužník není do plnění splátkového kalendáře z hlediska pravidelné měsíční platby aktivně zapojen, protože plátce mzdy vypočítá nezabavitelnou část mzdy nebo jinou soudem určenou část mzdy a zašle ji insolvenčnímu správci. Ten z ní provede úhrady nezajištěným věřitelům a dlužník obdrží od plátce mzdy pouze nezabavitelnou část mzdy, kterou je oprávněn použít pro svoji potřebu. [3]

V průběhu oddlužení musí dlužník dle § 412 IZ: [2]

- vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost a v případě, že je nezaměstnaný, o získání příjmu usilovat, nesmí odmítnout splnitelnou možnost si obstarat příjem (např. dlužník ztratí své zaměstnání - pokud se bude aktivně snažit získat nové

zaměstnání, insolvenční soud oddlužení nezruší. Jestliže bude dlužníkovi, který má vysokoškolské vzdělání, na úřadu práce nabídnuto místo prodavačky, nemůže takovou nabídku práce odmítnout);

- hodnoty získané dědictvím a darem zpeněžit a jejich výtěžek nebo jiné mimořádné příjmy (výhra v loterii) použít k mimořádným splátkám nad rámec splátkového kalendáře (Tyto finanční prostředky musí dlužník rozdělit mezi nezajištěné věřitele ve stejném poměru, v jakém je uspokojuje v rámci řádného splátkového kalendáře. Mimořádná splátka je splatná k prvnímu dni měsíce následujícího, ve kterém dlužník získal finanční prostředky na tuto mimořádnou splátku);
- bez zbytečného odkladu oznámit každou změnu svého bydliště a zaměstnání insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru (Jedná se o klasickou oznamovací povinnost);
- vždy k 15. lednu a k 15. červenci kalendářního roku předložit insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru přehled svých příjmů za uplynulých 6 kalendářních měsíců;
- nezatajovat žádný ze svých příjmů a na žádost insolvenčního soudu, insolvenčního správce nebo věřitelského výboru předložit k nahlédnutí svá daňová přiznání za období trvání oddlužení (Pokud insolvenční soud zjistí, že se dlužník snažil zatajit jakýkoliv svůj příjem, tak insolvenční soud okamžitě zruší schválené oddlužení a na majetek dlužníka prohlásí konkurs);
- neposkytovat nikomu z věřitelů žádné zvláštní výhody;
- nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti splnit (Dlužník se nesmí v průběhu oddlužení znovu zadlužovat. Je-li peněžitý závazek dlužníka po lhůtě splatnosti déle než 30 dnů a vznikl-li jeho zaviněným jednáním poté, kdy mu bylo schváleno oddlužení, tak insolvenční soud schválené oddlužení zruší a automaticky prohlásí na majetek dlužníka konkurs).

Po dobu trvání splátkového kalendáře vykonává dohled nad činností dlužníka insolvenční správce a věřitelský orgán, pokud byl ustanoven. V průběhu plnění splátkového kalendáře může dojít k podstatným změnám v okolnostech, které jsou rozhodující pro výši a trvání stanovených měsíčních splátek. Proto insolvenční soud může rozhodnout o změně splátkového kalendáře. Takovými okolnostmi jsou např. povinnost platit výživné ve výši stanovené v soudním rozhodnutí, změna v okruhu uspokojovaných

věřitelů – v průběhu plnění splátkového kalendáře byla pohledávka některého z věřitelů 100 % uspokojena mimo oddlužení ručitelem nebo spoludlužníkem. [3]

3. 5. 2 Oddlužení ve formě zpeněžení majetkové podstaty

Druhým způsobem oddlužení je jeho provedení formou zpeněžení majetkové podstaty, jejíž realizace se moc neliší od zpeněžení majetkové podstaty v konkursu. Zásadní rozdíl oproti konkursu je ten, že do majetkové podstaty nepatří majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení poté, co nastaly účinky schválení oddlužení, tj. po zveřejnění rozhodnutí o schválení oddlužení v insolvenčním rejstříku - § 407 odst. 1 IZ. Majetek, který dlužník nabude až po schválení oddlužení a to včetně majetku nabytého dědictvím a darem, nespadá do majetkové podstaty a dlužník s ním může naložit dle svého uvážení. Jedná se nejčastěji o mzdu nebo jiný pravidelný měsíční příjem, mimořádné příjmy, které dlužník obdrží např. děděním nebo darem. Oddlužení prodejem majetku **se týká vždy jen majetku dlužníka, nikdy jim nejsou postiženy jakékoliv příjmy dlužníka.** [1]

V případě zpeněžení majetkové podstaty dojde k prodeji veškerého majetku dlužníka, který nezbytně nepotřebuje k uspokojování svých hmotných potřeb svých a své rodiny. Majetek, který nelze postihnout výkonem rozhodnutí nebo exekucí, rovněž nepatří do majetkové podstaty, např. oděvy, zdravotní potřeby, základní vybavení domácnosti, snubní prsteny, hotovost do 1000 Kč, apod. Do majetkové podstaty, kromě běžných movitých a nemovitých věcí, patří např. peněžní prostředky, vkladní knížky, akcie, směnky, šeky, obchodní podíly, apod. (§ 206 IZ). Jedná se o podstatně rychlejší a jednodušší způsob oddlužení, výhodou pro dlužníka je, že jeho příjmy nejsou oddlužením postiženy.

V případě oddlužení do majetkové podstaty spadá i veškerý majetek, který tvoří společné jmění dlužníka a jeho manžela (manželky). Dlužníkův manžel (manželka) svým podpisem v příslušné části návrhu na povolení oddlužení uděluje výslovný souhlas, aby majetek, který tvoří společné jmění manželů, byl použit k uspokojení pohledávek dlužníkůvých věřitelů. *„Manžel dlužníka musí být srozuměn s tím, že insolvenční správce po rozhodnutí o úpadku sepíše majetek ve společném jmění manželů do majetkové podstaty. V důsledku toho je tento majetek chráněn proti výkonu rozhodnutí či exekuci,*

*kterou sice nelze po zahájení insolvenčního řízení provést vůči dlužníkovi, ale která může i nadále být vedena proti druhému z manželů “.*²⁶

Dispoziční oprávnění k majetkové podstatě má insolvenční správce, který zpeněží majetek tvořící majetkovou podstatu podle příslušných pravidel stanovených pro zpeněžení v konkursu, tzn., že se majetek dlužníka prodá v dražbě (dle § 286 IZ lze majetek zpeněžit i dalšími způsoby) a z čistého výtěžku zpeněžení se uspokojí věřitelé. Míra uspokojení věřitelů tedy zcela závisí na výtěžku získaném zpeněžením. [3]

3. 5. 3 Postavení zajištěných věřitelů v oddlužení

*„Zásadně platí, že zajištění věřitelé mají v případě obou forem oddlužení shodné postavení; to je důvodem, pro který o formě oddlužení na schůzi věřitelů nehlasují“.*²⁷ Jestliže se zajištěný věřitel rozhodne realizovat svá práva v rámci oddlužení (nejčastěji se jedná o hypotéku na dům dlužníka), přihlásí se do insolvenčního řízení, uplatní právo ze zajištění a požádá o zpeněžení tohoto majetku v insolvenčním řízení. Insolvenční správce tento majetek sepíše do majetkové podstaty a poté, co bude pohledávka zajištěného věřitele při přezkumném jednání skutečně zjištěna jako zajištěná, tak insolvenční správce přikročí ke zpeněžení tohoto majetku. Zajištění věřitelé se uspokojují ze 100 % výtěžku zpeněžení.

Výtěžek získaný zpeněžením po odečtení nákladů na správu tohoto majetku (max. do výše 4 % výtěžku), nákladů na zpeněžení (max. do výše 5 % výtěžku) a po odečtení částky odpovídající příslušné odměně insolvenčního správce (ve výši 2 % z částky určené k výplatě zajištěnému věřiteli) vydá insolvenční správce se souhlasem insolvenčního soudu zajištěnému věřiteli. Z toho vyplývá, že čistým výtěžkem, který je určený k vydání zajištěnému věřiteli, je výtěžek zpeněžení po odečtení příslušných nákladů a po odečtení odměny insolvenčního správce, tedy po odečtení nákladů získáme základ pro výpočet odměny insolvenčního správce. [3]

Standardní postup můžeme prakticky vyjádřit takto: 4 500 000 Kč (výtěžek zpeněžení před odečtením nákladů a odměny IS, tzn. 100 %) – 180 000 Kč (náklady

²⁶ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro ne právníky*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 192.

²⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro ne právníky*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 119.

spojené se správou, předpokládejme výši v zákonném limitu 4 %) – 225 000 Kč (náklady na zpeněžení, předpokládejme výši v zákonném limitu 5 %) = 4 095 000 Kč (základ pro výpočet odměny insolvenčního správce). Odměna insolvenčního správce (2 % z 4 095 000 Kč) je tedy 81 900 Kč. Čistý výtěžek zpeněžení určený k vydání zajištěnému věřiteli je 4 013 100 Kč. [24]

3.6 Schválení oddlužení

Přestože o povolení oddlužení rozhoduje výlučně insolvenční soud, tak insolvenční správce i nezajištění věřitelé mají právo podat námitky. Podání těchto námitek je časově omezeno. Nezajištění věřitelé mohou podat námitky nejpozději do skončení schůze věřitelů, na které bylo hlasováno o způsobu oddlužení nebo do 10 dnů po zveřejnění výsledků hlasování o způsobu oddlužení v insolvenčním rejstříku v případě, že o způsobu oddlužení bylo hlasováno mimo schůzi věřitelů prostřednictvím hlasovacích lístků. O těchto námitkách rozhodne insolvenční soud na jednání, které předchází vydání rozhodnutí o schválení oddlužení. Nezajištění věřitelé ovšem nemají právo domáhat se zamítnutí návrhu na povolení oddlužení jen z důvodu, že s oddlužením nesouhlasí, ačkoliv všechny ostatní podmínky pro povolení oddlužení jsou splněny. Jestliže insolvenční soud neshledá důvody pro to, aby oddlužení neschválil, vydá rozhodnutí, kterým oddlužení schvaluje - § 406 IZ. [16]

Návrh dlužníka prochází v průběhu insolvenčního řízení třemi „testy způsobilosti“: [1]

- **úplnost návrhu** – dlužník musí předložit návrh, který obsahuje všechny podstatné skutečnosti a přílohy uvedené v § 391 a § 392 IZ. Neúplnost tohoto návrhu vede k jeho odmítnutí insolvenčním soudem (§ 393 IZ) a k rozhodnutí o řešení úpadku dlužníka konkursem (§ 396 IZ);
- **povolení oddlužení** – u úplného návrhu zkoumá insolvenční soud, zda neexistují důvody pro zamítnutí návrhu (§ 395 IZ). Zamítnutí návrhu vede k rozhodnutí o řešení úpadku dlužníka konkursem (§ 396 odst. 1 IZ). Pokud insolvenční soud v této fázi nezamítne podaný návrh, tak rozhodne o úpadku dlužníka a o jeho řešení oddlužením (§ 136, § 148 odst. 3 a § 397 IZ);
- **schválení oddlužení** – na schůzi věřitelů mohou nezajištění věřitelé a insolvenční správce vznést námitky proti povolenému oddlužení (§ 403 IZ).

Jestliže bylo hlasováním nezajištěných věřitelů dohodnuto, že oddlužení bude realizováno formou zpeněžení majetkové podstaty dlužníka, musí rozhodnutí o schválení oddlužení obsahovat - § 406 odst. 2 IZ: [1]

- informace o insolvenčním správci – kdo vykonává činnost insolvenčního správce, jeho odměna a hotové výdaje insolvenčního správce;
- označení majetku, který podle stavu ke dni vydání rozhodnutí o schválení oddlužení náleží do majetkové podstaty dlužníka – pouze majetek, který je uveden ve výroku rozhodnutí o schválení oddlužení prodejem majetku je insolvenční správce oprávněn zpeněžit;
- označení jednotlivých nezajištěných věřitelů, kteří souhlasili s upokojením svých pohledávek v míře nižší než je 30 %.

V rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře insolvenční soud - § 406 odst. 3 IZ: [1]

- uloží dlužníkovi, aby po dobu 5 let platil svým nezajištěným věřitelům vždy k určenému dni v měsíci z příjmů, které získá po schválení oddlužení, částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo exekuci uspokojeny přednostní pohledávky, a to podle poměru jejich pohledávek určeného v rozhodnutí – první splátku uhradí dlužník svým nezajištěným věřitelům do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém bylo oddlužení schváleno;
- označí příjmy, ze kterých by měl dlužník uhradit první splátku a uvede způsob jejího výpočtu;
- označí nezajištěné věřitele, kteří souhlasili s uspokojením svých pohledávek v míře nižší než je 30 %.

3. 7 Splnění oddlužení

Právní mocí rozhodnutí, kterým insolvenční soud bere na vědomí splnění oddlužení, končí insolvenční řízení. Insolvenční soud rozhodne o odměně insolvenčního správce, jeho nákladech a zproští insolvenčního správce jeho funkce - § 413 IZ. Skončením insolvenčního řízení přestanou působit účinky insolvenčního řízení a dlužník je oprávněn zase volně disponovat se svým veškerým majetkem, zároveň skončí ochrana dlužníka před výkonem rozhodnutí a exekuci, proto by dlužník s podáním návrhu na osvobození od zbylých závazků neměl otálet.

Základním kritériem pro splnění oddlužení je, že přihlášené pohledávky nezajištěných věřitelů byly uhrazeny alespoň v rozsahu předepsaných 30 %. Na úspěšné splnění oddlužení nemá žádný vliv míra uspokojení zajištěných věřitelů, protože k uspokojení těchto věřitelů slouží vždy jen majetek, jenž slouží k zajištění jejich pohledávek. Proto na úspěšné oddlužení nemá vliv, jestli ze zpeněžení tohoto majetku bude pohledávka zajištěného věřitele uhrazena do výše 100 % její nominální hodnoty nebo pouze do míry 10 %. Riziko, které je spojeno s hodnotou majetku sloužícího k zajištění pohledávky, nese vždy sám zajištěný věřitel. [1]

3.8 Osvobození dlužníka od dluhů

Toto osvobození od dluhů je nejvýznamnější výhodou vyplývající z oddlužení a má být hlavním motivem proto, aby se dlužníci snažili dostát všem svým povinnostem, které se týkají schváleného způsobu oddlužení.

*„Po skončení oddlužení nedochází k osvobození od dluhů automaticky, ale až na základě rozhodnutí vydaného insolvenčním soudem podle § 414 IZ. Rozhodnutí o osvobození od dluhů vydá insolvenční soud pouze na návrh dlužníka. Po pravomocném skončení insolvenčního řízení jsou věřitelé opět oprávněni pokračovat ve výkonu rozhodnutí či exekuci na majetek dlužníka, které byly v mnohých případech nařízeny již před zahájením nebo v průběhu insolvenčního řízení. Výkon rozhodnutí či exekuci budou moci věřitelé vést až do rozhodnutí insolvenčního soudu o osvobození od dluhů“.*²⁸ Vzor žádosti o osvobození od dluhů uvádím v Příloze 3.

Jestliže dlužník splnil včas a řádně všechny své povinnosti v rámci oddlužení a uhradil věřitelům alespoň 30 % jejich pohledávek, insolvenční soud dlužníka od placení dluhů osvobodí - § 414 odst. 1 IZ. V tomto případě vychází dlužník z oddlužení s čistým štítem a je osvobozen od veškerých svých zbývajících závazků. Osvobození se vztahuje nejen na neuspokojené části pohledávek věřitelů, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení přihlásili, ale i na pohledávky, které věřitelé do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač měli, protože v době rozhodnutí o úpadku o povolení oddlužení už existovaly (např. ještě nebyly splatné) - § 414 odst. 2 IZ.

²⁸ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro neprávnický*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5. Str. 120.

Jestliže insolvenční soud vzal na vědomí splnění oddlužení i v tom případě, kdy dlužník v průběhu oddlužení neuhradil svým věřitelům pohledávky ve výši minimálně 30 %, bude insolvenční soud zkoumat příčinu tohoto stavu. Insolvenční soud dlužníka od placení dluhů osvobodí jen tehdy, když dlužník prokáže, že požadované hodnoty plnění nebylo dosaženo v důsledku okolností, které nezavinil a zároveň, že částka, kterou obdrželi věřitelé, nebyla nižší než částka, kterou by věřitelé obdrželi v případě řešení úpadku dlužníka konkursem - § 415 IZ. Insolvenční soud bude moci zohlednit dlouhodobé závažné onemocnění dlužníka nebo úraz, platební neschopnost dlužníkova zaměstnavatele a ukončení pracovního poměru u takového zaměstnavatele, obtíže při hledání nového zaměstnání apod. Toto osvobození se vztahuje jen na zbylé části pohledávek zajištěných a nezajištěných věřitelů, kteří své pohledávky přihlásili do insolvenčního řízení, ale nevztahuje se na dlužníkovy závazky, které věřitelé nepřihlásili do insolvenčního řízení nebo pohledávky, které jsou z uspokojení v insolvenčním řízení vyloučeny.

Osvobození se vztahuje na placení pohledávek, přičemž pohledávky, od kterých je dlužník osvobozen, nezanikají a věřitelé se jejich uspokojení nemohou domáhat např. výkonem rozhodnutí nebo exekucí a to proto, že osvobození dlužníka není definitivní. Může se stát, že insolvenční soud v příštích 3 letech zjistí, že ke schválení oddlužení či k přiznání osvobození došlo na základě podvodného jednání dlužníka, dlužník mohl také poskytnout některému ze svých věřitelů neoprávněné výhody - § 417 odst. 1 IZ. V těchto případech insolvenční soud odejme dlužníkovi jeho osvobození, tím okamžikem se mu jeho bývalé dluhy obnoví a lze předpokládat, že nastane konkurs.

Jestliže byla pohledávka za dlužníkem zajištěna např. ručením nebo existovalo více spoludlužníků, nic nebrání věřiteli, aby neuspokojenou pohledávku nebo část pohledávky vymáhal po těchto osobách, i když byl dlužník od plnění osvobozen. Ale osoby (ručitelé, spoludlužníci), které by za dlužníka plnily, nemají nárok po dlužníkovi požadovat toto plnění, protože dlužník je rozhodnutím o osvobození chráněn i proti nárokům těchto osob z titulu následného postihu - § 414 odst. 3 IZ. [1, 3]

3.9 Zrušení schváleného oddlužení

Povolené oddlužení a schválený způsob oddlužení ještě nemusí pro dlužníka znamenat definitivní jistotu, že bude toto oddlužení úspěšně dokončeno a dlužník nakonec získá výhodu osvobození od placení zbylých neuhrazených pohledávek. O výhodu

povoleného oddlužení může dlužník kdykoliv v průběhu plnění oddlužení přijít, protože insolvenční zákon klade i v průběhu oddlužení na dlužníka poměrně vysoké nároky, dlužníkovi ukládá velkou spoustu povinností, jejichž porušení pro něj může znamenat, že schválené oddlužení může být okamžitě zrušeno a na majetek dlužníka prohlášen konkurs.

Insolvenční soud by měl schválené oddlužení zrušit a automaticky prohlásit na majetek dlužníka konkurs pokud - § 418 IZ: [1]

- dlužník neplní své povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení (dodržování splátkového kalendáře, neposkytování výhody žádnému z věřitelů, nezatajování žádných příjmů, nepřijímání nových závazků);
- se v průběhu oddlužení ukáže, že podstatnou část splátkového kalendáře nebude možné splnit (Záleží na insolvenčním soudu, kde se v praxi vytvoří hranice splnění „podstatné“ části oddlužení. Ale insolvenční soud spíše posuzuje plnění jednotlivých povinností dlužníka v průběhu oddlužení nebo zda k ohrožení splnění oddlužení došlo jednáním dlužníka či nezávislé na jeho vůli, než konkrétní míru uspokojení věřitelů);
- dlužníkovi vznikl v důsledku jeho zaviněného jednání po schválení oddlužení peněžitý závazek po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti (např. pokuta);
- to navrhne dlužník.

Návrh na zrušení schváleného oddlužení může insolvenční soud rovněž odmítnout, jestliže shledá, že tvrzené skutečnosti neodůvodňují zrušení schváleného oddlužení. Proti tomuto rozhodnutí insolvenčního soudu může podat odvolání osoba, která tento návrh podala. [1]

3. 10 Výpočet zabavitelné částky pro oddlužení splátkovým kalendářem

Při výpočtu se vychází z čisté mzdy dlužníka nebo jeho jiného pravidelného příjmu. Přitom pro věřitele je určena jen zabavitelná část mzdy. Než dlužník podá návrh na povolení oddlužení u insolvenčního soudu, měl by si orientačně spočítat, zda jsou jeho příjmy dostatečné, aby v průběhu 5 let z nich byl schopen zaplatit svým nezajištěným věřitelům nejméně 30 % jejich zjištěných pohledávek. Stačí, pokud dlužník použije např. kalkulačku na <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/>.

3. 10. 1 Metodika výpočtu zabavitelné částky

1. Zjištění nezabavitelné částky na dlužníka

Nezabavitelná částka na dlužníka tvoří $\frac{2}{3}$ součtu částky životního minima na jednotlivce a částky normativních nákladů na bydlení pro 1 osobu. Částka životního minima je určena zákonem č. 110/2006 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů a aktuálně v roce 2011 činí 3 126 Kč na jednotlivce. Jestliže jde o normativní náklady na bydlení jednotlivce, vychází se vždy z nákladů na bydlení v bytě v nájmu v obci od 50 000 do 99 999 obyvatel, tedy ke skutečnému místu bydliště dlužníka se nepřihlíží. Od 1. 1. 2011 činí normativní náklady na bydlení jednotlivce částku 4 863 Kč. Nezabavitelná částka v roce 2011 odpovídá $\frac{2}{3} \times (3\,126 + 4\,863) = 5\,326$ Kč.

2. Zjištění osob, které je dlužník povinen vyživovat

Povinně vyživovanými osobami jsou manžel/ka, vlastní nebo osvojené nezaopatřené děti a neprovdaná matka dítěte²⁹. Pokud by dlužník prokázal, že jsou na něm závislí rodiče nebo jiní příbuzní, je možné zahrnout mezi vyživované i tyto osoby.

3. Zjištění základní částky

Základní částku tvoří nezabavitelná částka na dlužníka (5 326 Kč) + $\frac{1}{4}$ nezabavitelné částky na každou osobu, k níž má dlužník vyživovací povinnost (1 332 Kč). Jednotlivé

²⁹ Otec dítěte, narozeného svobodné matce, musí matce dítěte po dobu dvou let přispívat na její výživu a musí jí poskytnout i příspěvek na náhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem.

nezabavitelné částky se sečtou, zaokrouhluje se na celé koruny nahoru. Celková základní částka se odečte od čisté mzdy.

4. Zjištění neomezeně srazitelné částky a zabavitelných dvou třetin

Postup při výpočtu srazitelné částky závisí na výši čisté mzdy dlužníka, která je snížena o základní částku: [3]

- Pokud čistá mzda dlužníka snižena o základní částku přesahuje součet životního minima jednotlivce a normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu (aktuálně 7 989 Kč), je rozdíl těchto částek srazitelný bez omezení. Základem pro výpočet třetin je součet životního minima jednotlivce a normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu (7 989 Kč), který se zaokrouhlí dolů na částku dělitelnou třemi a 2/3 této částky se použijí pro uspokojení věřitelů (5 326 Kč). Celková částka sražená dlužníkovi ze mzdy je součtem částek 5 326 Kč + částka srazitelná bez omezení.
- Pokud je čistá mzda dlužníka snižena o základní částku nižší než 7 989 Kč (součet životního minima jednotlivce a normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu), počítají se srazitelné 2/3 z čisté mzdy dlužníka snižené o základní částku zaokrouhlené směrem dolů na částku dělitelnou třemi.

Pro splátky při oddlužení (jako pro přednostní pohledávky) lze srazit dvě třetiny. Součet vypočtených dvou třetin a částky přesahující 7 989 Kč je postižitelnou výší příjmu a nepostižitelnou výší příjmu je součet jedné třetiny a základní nezabavitelné částky.

Insolvenční soud uvede ve výroku rozhodnutí o schválení oddlužení ve formě splátek jmenovitě nezajištěné věřitele, kteří budou splátkami uspokojováni. U každého nezajištěného věřitele uvede v procentech částku, kterou z každé splátky dlužník uhradí na účet každého z nich. [3, 18]

3. 10. 2 Příklady

Příklad 1

Svobodný bezdětný modelový dlužník má čistou mzdu 17 000 Kč. Jelikož dlužník nemá manželku a je bezdětný, nemá žádnou vyživovací povinnost. Od čisté mzdy 17 000 Kč odečteme základní částku 5 326 Kč, zůstane nám pro výpočet zabavitelné

částky základna ve výši 11 674 Kč. Odečteme-li od vypočtené základny součet životního minima jednotlivce a normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu, dostaneme částku srazitelnou bez omezení ($11\,674\text{ Kč} - 7\,989\text{ Kč} = 3\,685\text{ Kč}$).

Jelikož čistá mzda dlužníka sražená o základní částku je vyšší než 7 989 Kč, srazitelné 2/3 se počítají z částky představující součet životního minima jednotlivce a normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu, tedy v roce 2011 z částky 7 989 Kč ($3\,126\text{ Kč} + 4\,863\text{ Kč}$). V případě modelového dlužníka se budou srážet 2/3 z částky 7 989 Kč, tedy $5\,326\text{ Kč} +$ částka srazitelná bez omezení ve výši 3 685 Kč. **Zabavitelná část mzdy dlužníka měsíčně činí celkem 9 011 Kč.** Z této částky musí být nejprve zaplacen měsíčně odměna a hotové výdaje insolvenčního správce ve výši 900 Kč³⁰, teprve potom z výsledné částky uspokojuje dle poměru pohledávek jednotlivé věřitele. Tedy pro věřitele měsíčně zbývá částka 8 111 Kč. Částka, která zůstane dlužníkovi, činí 7 989 Kč.

Příklad 2

Modelový dlužník má čistou mzdu 17 000 Kč, je **ženatý a má dvě děti**, které s dlužníkem tvoří společnou domácnost. Základní částka je $5\,326\text{ Kč} + 3 \times (1/4 \text{ z } 5\,326\text{ Kč}) = 9\,322\text{ Kč}$, čistá mzda snižená o základní částku činí 7 678 Kč. Protože je nižší než 7 989 Kč, nepřipadá zde v úvahu žádná částka srazitelná bez omezení. Zabavitelné 2/3 se počítají z částky 7 678 Kč a činí 5 118 Kč. **Zabavitelná část mzdy dlužníka s manželkou a dvěma dětmi měsíčně činí 5 118 Kč.** Z této částky musí být nejprve zaplacen měsíčně odměna a hotové výdaje insolvenčního správce ve výši 900 Kč, teprve potom z výsledné částky uspokojuje dle poměru pohledávek jednotlivé věřitele. Tedy pro věřitele měsíčně zbývá částka 4 218 Kč. Částka, která zůstane dlužníkovi, činí 11 882 Kč.

Příklad 3

V tabulce uvádím příklady, jak se bude lišit částka odváděná každý měsíc věřitelům u čtyř dlužníků se stejným čistým měsíčním příjmem 17 000 Kč, ale s jinými rodinnými poměry. První dlužník je svobodný a bezdětný, druhý dlužník má pouze manžel/ku, třetí dlužník má manžel/ku a jedno dítě a čtvrtý dlužník má manžel/ku a dvě děti.

³⁰ V těchto příkladech insolvenční správce není plátcem daně, tudíž jeho odměna a náhrada hotových výdajů je ve výši 900 Kč.

Tabulka 3.1 Příklad výpočtu splátek pro oddlužení

	Dlužník 1	Dlužník 2	Dlužník 3	Dlužník 4
čistá mzda	17 000 Kč	17 000 Kč	17 000 Kč	17 000 Kč
vyživované osoby	0	1	2	3
základní částka				
- jednatel	5 326 Kč	5 326 Kč	5 326 Kč	5 326 Kč
- vyživované osoby	0 Kč	1 332 Kč	2 664 Kč	3 996 Kč
celkem	5 326 Kč	6 658 Kč	7 990 Kč	9 322 Kč
čistá mzda bez základní částky	11 674 Kč	10 342 Kč	9 010 Kč	7 678 Kč
základ pro výpočet třetin	7 989 Kč	7 989 Kč	7 989 Kč	7 678 Kč
splátka pro oddlužení				
- srazitelné 2/3	5 326 Kč	5 326 Kč	5 326 Kč	5 118 Kč
- částka srazitelná bez omezení	3 685 Kč	2 353 Kč	1 021 Kč	0 Kč
celkem	9 011 Kč	7 679 Kč	6 347 Kč	5 118 Kč
zbývá dlužníkovi	7 989 Kč	9 321 Kč	10 653 Kč	11 882 Kč

Z uvedené tabulky vyplývá, že dlužník, který nemá manželku a děti, musí odvádět nejvyšší splátku pro oddlužení, protože není povinen vyživovat další osoby. Naopak dlužník, který vyživuje tři osoby, není schopen odvádět příliš vysokou splátku pro oddlužení, protože se musí o vyživované osoby postarat. Výše splátek se rozdělí mezi nezajištěné věřitele podle stanoveného poměru, který určí insolvenční soud v rozhodnutí schvalujícím oddlužení plněním splátkového kalendáře. U každého věřitele uvede procento, které se vypočítá podle podílu pohledávky věřitele na celkové sumě všech pohledávek dlužníka. Tedy věřitel, který má vůči dlužníkovi největší pohledávku, musí dostat největší podíl z výsledné částky určené k vyplacení jednotlivým věřitelům.

3. 11 Dlužník v úpadku – fyzická osoba

Pro praktickou část své diplomové práce jsem si vybrala fiktivní fyzickou osobu - nepodnikatele, na kterém se budu snažit ukázat, jak takové oddlužení fyzické osoby může vypadat.

3. 11. 1 Základní informace o dlužníkovi

Dlužníkem je Bc. Tomáš Marný, rodným číslem 670728/1015, bytem J. Suka 1846, Frýdek-Místek, 738 02. Je rozvedený a má 1 nezletilé dítě ve vlastní péči, které s dlužníkem žije ve společné domácnosti. Je zaměstnán na hlavní pracovní poměr jako operátor převodovkárny – obsluha CNC strojů ve firmě Hyundai Motor Manufacturing Czech Republic, kde pobírá plat 15 500 Kč měsíčně. Nepředpokládá se, že by dlužník chtěl v brzké době opustit své zaměstnání a ztratit pravidelný peněžitý příjem. Předpokládejme, že pan Tomáš Marný podal řádně a včas návrh na povolení oddlužení spojený s insolvenčním návrhem, který obsahoval všechny podstatné náležitosti a přílohy, zároveň splňuje všechny podmínky pro oddlužení. V příloze č. 4 uvádím příklad podání návrhu na povolení oddlužení spojený s insolvenčním návrhem.

Tabulka 3. 2 Přehled dlužných částek

Označení věřitele	Specifikace závazku dlužníka	Částka
Věřitel č. 1	Úvěr	130 000 Kč
Věřitel č. 2	Úvěr	82 000 Kč
Věřitel č. 3	Úvěr	53 500 Kč
Věřitel č. 4	Úvěr	35 000 Kč

3. 11. 2 Rozhodnutí insolvenčního soudu

Dlužník má 4 peněžité závazky³¹, které není schopen splácet po dobu delší než 3 měsíce. Do úpadku se dostal tzv. „vytloukáním půjčky půjčkou“, což je v dnešní společnosti velmi rozšířené. Vzhledem k těmto skutečnostem pan Tomáš Marný splňuje podmínky úpadku, a proto insolvenční soud rozhodne o úpadku pana Tomáše Marného a současně mu povolí oddlužení. Po schůzi věřitelů, kteří odsouhlasili způsob oddlužení formou plnění splátkového kalendáře, insolvenční soud vydá rozhodnutí, kterým schvaluje oddlužení plněním splátkového kalendáře. Současně v tomto rozhodnutí insolvenční soud uloží panu Marnému, aby po dobu 5 let platil svým nezajištěným věřitelům vždy k 15. dni v měsíci z příjmů, které získá po schválení oddlužení, částku ve

³¹ Dlužník Tomáš Marný si vzal první úvěr od banky, nezvládal měsíční splátky a dostal se do registru dlužníků, ostatní úvěry jsou od nebankovních institucí. V současné době jeho příjem nestačí na pokrytí vysokých měsíčních splátek.

stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Insolvenční soud v usnesení také uvede, jakou procentní částkou mají být jednotliví věřitelé dlužníka měsíčně uspokojováni, a to podle poměru jejich pohledávek, dále uvede termín úhrady první splátky.

Tabulka 3. 3 Výše měsíčního procentního uspokojení nezajištěných věřitelů

Číslo přihlášky	Název, sídlo, IČ ³²	Výše pohledávek v Kč	Poměr uspokojení pohledávek
1	Věřitel č. 1	130 000,-	43,261 %
2	Věřitel č. 2	82 000,-	27,288 %
3	Věřitel č. 3	53 500,-	17,804 %
4	Věřitel č. 4	35 000,-	11,647 %

Věřitelé přihlásili pohledávky v celkové hodnotě 300 500 Kč. V soudním rozhodnutí musí být také uvedeno, jakou částku si má každý měsíc z částky sražené dlužníkovi ponechat insolvenční správce. Insolvenčnímu správci náleží záloha na odměnu ve výši 750 Kč měsíčně a náhrada hotových výdajů ve výši 150 Kč měsíčně. Pokud je insolvenční správce plátcem DPH, pak se částka navýší o DPH.

3. 11. 3 Výpočet zabavitelné částky

Prakticky není možné, aby splátky byly každý měsíc totožné, protože výše čisté mzdy dlužníka není každý měsíc úplně stejná, ale pro konkrétní fyzickou osobu v této diplomové práci předpokládejme jednotnou čistou mzdu ve výši 15 500 Kč. Dlužník nemá manželku a má jednu vyživovací povinnost ke své nezletilé dceři.

Základní částka je $5\,326 \text{ Kč} + (1/4 \text{ z } 5\,326 \text{ Kč}) = 6\,658 \text{ Kč}$, čistá mzda snižená o základní částku činí 8 842 Kč. Protože je vyšší než 7 989 Kč, tak srazitelné 2/3 se počítají z částky 7 989 Kč. V případě dlužníka Tomáše Marného se budou srážet 2/3 z částky 7 989 Kč, tedy $5\,326 \text{ Kč} + \text{částka srazitelná bez omezení ve výši } 853 \text{ Kč}$. Zabavitelná část mzdy dlužníka je 6 179 Kč, z této částky musí nejdříve uhradit odměnu a náhradu hotových výdajů insolvenčního správce, teprve poté z výsledné částky

³² V příkladu uvádím pouze označení nezajištěných věřitelů čísly.

uspokojuje dle poměru pohledávek nezajištěné věřitele. Dlužníkovi zbývá k výplatě 9 321 Kč.

Odměna a náhrada hotových výdajů insolvenčního správce je stanovena ve výši 900 Kč měsíčně, k této částce se musí připočítat DPH 20 %, protože insolvenční správce je v našem případě plátcem DPH. Insolvenčnímu správci náleží každý měsíc částka ve výši 1 080 Kč.

Částka, která zůstane po odečtu odměny a hotových výdajů insolvenčního správce, je určena k úhradě pohledávek věřitelů dlužníka, podle poměru jejich pohledávek uvedených v rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení oddlužení. Částka pro výpočet $\Rightarrow 6\,179\text{ Kč} - 1\,080\text{ Kč} = 5\,099\text{ Kč}$. Výpočet částky k měsíčnímu plnění jednotlivých nezajištěných věřitelů $\Rightarrow (\text{částka pro výpočet} \times \text{procenta jednotlivého věřitele}) / 100$.

Tabulka 3. 4 Výše měsíčního uspokojení věřitelů v Kč³³

Částka pro výpočet	Věřitel č. 1 (43,261 %)	Věřitel č. 2 (27,288 %)	Věřitel č. 3 (17,804 %)	Věřitel č. 4 (11,647 %)
5 099,-	2 206,-	1 391,-	908,-	594,-

Tabulka 3. 5 Návrh splátkového kalendáře

Rok	Splacená částka v Kč
1.	61 188,-
2.	61 188,-
3.	61 188,-
4.	61 188,-
5.	55 748,-
celkem	300 500,-

Zde vidíme, že dlužník zaplatí všechny pohledávky nezajištěných věřitelů v době pěti let, tedy těsně před uplynutím doby trvání splátkového kalendáře. Oddlužení bude trvat celkem 59 měsíců, přičemž poslední splátka bude nižší, a to ve výši 4 758 Kč.

³³ V této diplomové práci uvádím čistou mzdu dlužníka ve výši 15 500 Kč, která se za celou dobu plnění splátkového kalendáře nemění, takže výše měsíčního uspokojení věřitelů bude každý měsíc stejná.

3. 11. 4 Průběh oddlužení

V průběhu oddlužení plněním splátkového kalendáře vznikají dlužníkovi a insolvenčnímu správci specifické povinnosti. Povinností insolvenčního správce je především dohled nad dlužníkem a plněním jeho povinností v průběhu oddlužení. Insolvenční správce musí kontrolovat, zda dlužník plní včas a řádně svým nezajištěným věřitelům jejich pohledávky podle stanoveného splátkového kalendáře a zda nezatajuje žádný svůj příjem. O své činnosti musí insolvenční správce pravidelně informovat a podávat zprávu insolvenčnímu soudu i věřitelskému výboru dlužníka, a to nejméně jednou za tři měsíce. Dlužník musí v průběhu oddlužení vykonávat zákonem stanovené povinnosti, jak už bylo uvedeno v kapitole 3.5.1 Oddlužení ve formě splátkového kalendáře. [1]

3. 11. 5 Výsledek oddlužení

Pokud dlužník dodrží všechny své povinnosti, je oddlužení považované za splněné. Při splnění oddlužení vydá insolvenční soud usnesení o splnění, ve kterém vyčíslí odměnu insolvenčního správce, jeho náklady a zproští ho funkce. Po uplynutí lhůty 5 let je dlužník oprávněn podat návrh na osvobození od placení pohledávek, a to v rozsahu, ve kterém dosud pohledávky nebyly uspokojeny.

V našem případě předpokládáme, že dlužník Tomáš Marný plnil všechny své povinnosti svědomitě a řádně, a proto má všechny předpoklady oddlužení plněním splátkového kalendáře splnit. Pan Marný zaplatí svým nezajištěným věřitelům pohledávky ve výši 100 %. Pokud je 100 % pohledávek zapláceno dříve než za období 5 let, tak oddlužení skončí dříve, proto dlužník Marný tudíž nemusí žádat insolvenční soud o osvobození od placení pohledávek. Oddlužení se považuje za splněné a insolvenční řízení končí.

4 Vývoj oddlužení v České republice

Za celý rok 2010 bylo v České republice podáno 10 559 insolvenčních návrhů fyzických osob. To znamená, že zájem o oddlužení stoupl. Podle některých odborníků se teprve v roce 2010 plně projevíly důsledky ekonomické krize, která vedla k neúměrnému zadlužování fyzických osob, a ty nezvládají splácet již dříve přijaté závazky a ocitají se v tzv. dluhové pasti. Dalším faktorem, který zvyšuje počet oddlužení fyzických osob je, že se neustále zvyšuje povědomost lidí o možnostech, které nabízí insolvenční zákon, konkrétně institut oddlužení.

Tabulka 4. 1 Vývoj počtu insolvenčních návrhů³⁴ podaných v České republice

	2008	2009	2010
1	167	145	471
2	290	226	660
3	222	251	913
4	212	258	835
5	129	292	894
6	138	384	905
7	133	373	884
8	108	398	839
9	128	439	915
10	143	402	1 018
11	147	530	1 127
12	119	539	1 098
celkem	1 936	4 237	10 559

Zdroj: <http://web.creditreform.cz/cs/resources/pdf/20110103_TZ_vyvoj_insolvenci_spotrebitele__20109947.pdf>. [citováno 2011-03-19].

³⁴ fyzické osoby - spotřebitelé

Tabulka 4. 2 Vývoj spotřebitelských insolvencí v České republice

	návrh na povolení oddlužení			povolené oddlužení			zpeněžení majetku
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2010
1	157	118	435	13	61	297	4
2	255	183	565	49	93	299	2
3	179	216	747	60	126	467	9
4	175	212	660	55	119	438	3
5	100	236	703	47	136	455	7
6	95	316	831	45	185	507	11
7	104	335	826	76	194	493	7
8	87	357	786	43	193	506	9
9	94	389	862	53	260	542	7
10	118	366	921	60	248	612	11
11	121	463	1 044	66	248	553	8
12	93	496	1 019	61	282	660	6
celkem	1 578	3 687	9 399	628	2 145	5 829	84

Zdroj: <http://web.creditreform.cz/cs/resources/pdf/20110103_TZ_vyvoj_insolvenci_spotrebitele__20109947.pdf>. [citováno 2011-03-19].

V roce 2008 bylo podáno celkem 1 578 návrhů na povolení oddlužení, oddlužení bylo povoleno u 628 fyzických osob, to znamená, že bylo vyhověno téměř 40 % všech žádostí. V roce 2009 byl počet podaných návrhů na povolení oddlužení 3 687, ale oddlužení bylo povoleno jen u 2 145 dlužníků, což představuje 58 % všech návrhů na povolení oddlužení. Zatímco o oddlužení v roce 2010 požádalo 9 399 fyzických osob – nepodnikatelů, jen u 5 829 z nich bylo oddlužení povoleno, což je tedy 62 % všech žádostí. Počet podaných návrhů na povolení oddlužení v roce 2010 je ve srovnání s rokem 2008 a 2009 rekordní. Nejvíce návrhů na povolení oddlužení bylo podáno v prosinci 2010, kdy o oddlužení požádalo celkem 1 019 osob. Oddlužení formou zpeněžení majetku využilo v roce 2010 jen 84 dlužníků, v ostatních případech bylo oddlužení řešeno nastavením splátkového kalendáře. Pokud dlužník není schopen řešit úpadek oddlužením, je prohlašován konkurs, např. v roce 2009 tomu tak bylo ve 378 případech.

Tabulka 4. 3 Vývoj spotřebitelských insolencí v ČR v 1. čtvrtletí roku 2011

	insolvenční návrh	návrh na povolení oddlužení	povolené oddlužení	zpeněžení majetku
Leden	1 010	931	687	5
Únor	1 284	1 186	688	10
Březen	1 554	1 426	968	8

Zdroj: Creditreform

Počet insolvenčních návrhů fyzických osob – spotřebitelů je stále rekordní a jak ukazují letošní čísla, tento podíl neustále roste. Insolvenční návrhy fyzických osob nepodnikatelů zahajují rok novým historickým maximem, a to 1 010. Celkový počet lednových insolvenčních návrhů vzrostl proti lednu 2010 o 114 %. O oddlužení požádalo celkem 931 fyzických osob nepodnikatelů, z toho bylo oddlužení povoleno v 687 případech. Oddlužení formou zpeněžení majetku využilo v lednu jen 5 dlužníků, v ostatních případech bylo oddlužení řešeno splátkovým kalendářem.

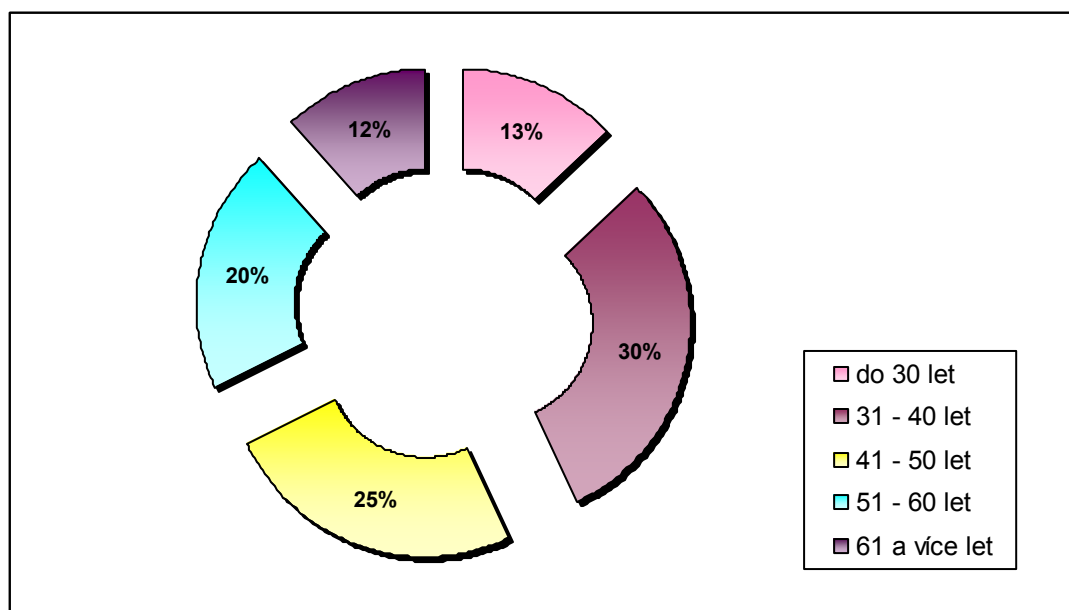
V únoru 2011 bylo podáno celkem 1 284 insolvenčních návrhů fyzických osob, celkový počet únorových insolvenčních návrhů tedy vzrostl oproti únoru 2010 o 95 %. V únoru o oddlužení požádalo celkem 1 186 nepodnikatelů, z toho bylo oddlužení povoleno jen u 688 osob. Oddlužení prodejem majetku využilo jen 10 dlužníků, v ostatních případech byl nastaven splátkový kalendář.

V březnu 2011 bylo podáno 1 554 insolvenčních návrhů fyzických osob, což je proti stejnému období roku 2010 nárůst o 70 %. Jedná se zatím o nejvyšší hodnotu podaných insolvenčních návrhů fyzických osob od ledna 2008, kdy vstoupil v platnost nový insolvenční zákon. V březnu požádalo o oddlužení celkem 1 426 fyzických osob, z toho oddlužení bylo povoleno v 968 případech. Oddlužení prodejem majetku bylo schváleno u 8 dlužníků a ve zbylých případech bylo oddlužení řešeno splátkovým kalendářem.

Od začátku roku 2008 do 1. čtvrtletí roku 2011 bylo podáno celkem 20 580 insolvenčních návrhů fyzických osob, 18 207 dlužníků podalo insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení a oddlužení bylo povoleno u 10 945 osob. Tento vývoj je důsledkem stavu ekonomiky, nedostatku pracovních míst a hlavně důsledkem neuváženého zadlužování fyzických osob. Z údajů vidíme, že čím dál více dlužníků (nepodnikatelů) využívá insolvenční zákon pro řešení své platební neschopnosti.

Pro zajímavost jsem vytvořila graf, který znázorňuje věkovou strukturu fyzických osob, u kterých bylo oddlužení povoleno, konkrétně v dubnu 2010. Nejvyšší počet, tedy 30 %, představovali dlužníci ve věku 31 – 40 let. Na druhém místě jsou fyzické osoby ve věku 41 – 50 let, které představovaly 20 % povolených oddlužení. Ve věku 51 – 60 let bylo 20 % dlužníků, 13 % dlužníků bylo ve věku do 30 let a nejmenší skupinu tvořili dlužníci, kteří byli ve věku nad 61 let, tedy 12 %.

Obrázek 4. 1 Věková struktura osob, u nichž bylo povoleno oddlužení v dubnu 2010

Zdroj: <http://web.creditreform.cz/cs/resources/pdf/TZ_vyvoj_insolvenci_04_2010.pdf>. [citováno 2011-03-20].

5 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo případným čtenářům vytvořit tzv. manuál, podle kterého by mohli postupovat v případě, že se rozhodnou pro institut oddlužení. Oddlužení není v žádném případě jednoduché. Proto každý člověk, který se rozhoduje pro úvěr, by měl nejdříve zvážit své finanční možnosti a pečlivě se seznámit s podmínkami úvěru. Především u nebankovních půjček totiž hrozí, že člověk na poplatcích a úrocích zaplatí nemalou částku, protože tyto půjčky jsou o dost dražší než bankovní půjčky či úvěry. Peníze u nebankovních institucí si půjčují především lidé, kteří jsou už ve velké finanční tísní, většinou mají i záznam v registru dlužníků, protože už měli problémy se splácením dřívějších úvěrů či půjček a „takovým“ lidem banky peníze už samozřejmě nepůjčí. Nebankovní půjčky se často používají ke splácení jiných půjček, které „hoří“. Jedná se o tzv. vytloukání půjček, tím se zadlužení lidé dostanou do známého „kolotoče“, ze kterého je obtížné se dostat. Protože další půjčky a úvěry mohou již zadluženou rodinu přivést do stavu předlužení, proto by lidé nikdy neměli splácet jednu půjčku půjčkou další. Nejhorší je, pokud si lidé nebankovní půjčky berou na věci, bez kterých se člověk obejde, a to aby si koupili novou televizi, počítač či notebook nebo dovolenou.

V současné době je naprosto běžné žít na dluh. Především mladí lidé jsou více otevření k tomu si půjčit peníze. Proč by měli na něco šetřit, když si to můžou pořídit okamžitě? V dnešní společnosti je prostě moderní nakupovat na dluh. V každém případě bychom všichni měli postupovat tak, abychom se v budoucnu nedostali do role dlužníků. Především u půjček na bydlení by měl být člověk zvlášť opatrný, protože na sebe přijímá závazek, který je občas na celý život, proto by jeho rozhodnutí mělo být promyšlené a uvážlivé.

V praktické části diplomové práce jsem se zaměřila na fiktivní fyzickou osobu v úpadku a snažila se nastínit oddlužení plněním splátkového kalendáře včetně numerických výpočtů, vytvořila jsem také ukázkou návrhu na povolení oddlužení spojenou s insolvenčním návrhem. U dlužníka Tomáše Marného jsem zvolila oddlužení plněním splátkového kalendáře, protože tento způsob oddlužení je v praxi častější a jelikož tento dlužník nevlastnil velký a hodnotný majetek, jevil se tento způsob oddlužení jako nejlepší. Oddlužení plněním splátkového kalendáře je také vhodnou volbou, pokud má dlužník pravidelné peněžité příjmy ze stálého zaměstnání.

Také jsem se snažila porovnat statistické údaje oddlužení za uplynulé tři roky, od kdy vstoupil v platnost insolvenční zákon. Z údajů vyplývá, že zájem o oddlužení neustále roste, protože v roce 2010 byl podán rekordní počet návrhů na povolení oddlužení, a to celkem 9 399. Myslím si, že jedním z důvodů, který zvyšuje počet podaných návrhů na povolení oddlužení a povolených oddlužení, je lepší informovanost občanů prostřednictvím médií. Jak lze totiž vidět v předešlé kapitole, počet povolených oddlužení v roce 2008 tvořilo jen 40 % všech podaných žádostí, zatímco v roce 2009 bylo oddlužení povoleno u 58 % dlužníků a v roce 2010 u 62 % fyzických osob.

Ale podle mého názoru už samotný návrh na povolení oddlužení může dlužníky občas odradit, protože je pro ně až příliš složitý. Mnohdy dlužníci nejsou dokonale informováni, jak mají návrh na povolení oddlužení vyplnit a jaké přílohy připojit, a proto se dopouštějí mnoha zbytečných chyb. Jak jsem již uvedla, pokud dlužník udělá v návrhu zbytečné chyby, které neodstraní, insolvenční soud oddlužení nepovolí a na majetek dlužníka prohlásí konkurs. Dlužníci by si měli především uvědomit, že insolvenční návrh a návrh na povolení oddlužení jsou po formální stránce dvě různá podání k insolvenčnímu soudu, a to i přesto, že dlužník použije společný formulář. S podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení mohou dlužníkům pomoci nejen právníci, ale i účetní či daňoví poradci, kteří si ale samozřejmě za sepsání návrhu účtují nemalé peníze. Dlužníci mohou také využít specializované občanské poradny, které poskytují bezplatné odborné poradenství.

Oddlužení je v dnešní době stále častěji skloňované slovo. Ačkoliv celý proces oddlužení může vypadat zdánlivě jednoduše, tak prodej veškerého majetku dlužníka či život na absolutním životním minimu po dobu trvání splátkového kalendáře, rozhodně není procházkou „růžovým sadem“. Navíc není zcela jisté, zda insolvenční soud oddlužení povolí. V diplomové práci jsem chtěla ukázat, že oddlužení může být pro dlužníka samozřejmě také výhodné, protože mu umožní řešit své finanční problémy včas, aniž by byl příliš narušen jeho běžný život. Je jisté dobře, že tento institut existuje, ale jeho hlavní pozitivum spočívá zejména v možnosti dlužníka požádat insolvenční soud o osvobození od zbytku neuhrazených závazků.

Seznam použité literatury a pramenů

Monografie

- [1] KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *Insolvenční právo, aneb, Osobní bankroty začínají*. 1. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2008. 298 s. ISBN 978-80-87001-10-3.
- [2] KUČERA, F. *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): s judikaturou a souvisejícími předpisy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 306 s. ISBN 978-80-7400-163-5.
- [3] MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro ne právníky*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5.
- [4] SCHELLEOVÁ, I. *Úvod do insolvenčního práva*. 1. vyd. Brno: Key Publishing, 2008. 97 s. ISBN 978-80-87071-54-0.
- [5] SCHELLEOVÁ, I. *Základy insolvenčního práva*. 1. vyd. Brno: Key Publishing, 2008. 332 s. ISBN 978-80-87071-88-5.

Články v časopisech nebo sbornících

- [6] HOLEŠÍNSKÝ, P.; POLITZER, T.; STRNAD, M. *Nové insolvenční právo v České republice (1. část)*. Právní rádce: praktická příručka, 2007, č. 11.
- [7] HOLEŠÍNSKÝ, P.; POLITZER, T.; STRNAD, M. *Nové insolvenční právo v České republice (2. část)*. Právní rádce: praktická příručka, 2007, č. 12.

Právní předpisy

- [8] Občanský zákoník č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- [9] Obchodní zákoník č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Vyhláška 313/2007 Sb. ze dne 22. 11. 2007, o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů.
- [11] Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [12] Zákon č. 110/2006 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů.

Elektronické zdroje

- [13] *Internetové stránky Creditreform*. Dostupné z:
<http://web.creditreform.cz/cs/resources/pdf/20110103_TZ_vyvoj_insolvenci_spotr_ebitele__20109947.pdf>. [citováno 2011-03-19].

- [14] *Internetové stránky Creditreform*. Dostupné z:
<http://web.creditreform.cz/cs/resources/pdf/TZ_vyvoj_insolvenci_04_2010.pdf>.
[citováno 2011-03-20].
- [15] *Internetové stránky Creditreform*. Dostupné z:
<<http://web.creditreform.cz/cs/content/press/information/index.jsp>>. [citováno 2011-03-25].
- [16] *Internetové stránky Eprávo*. Dostupné z:
<<http://www.epravo.cz/top/clanky/oddluzeni-novy-fenomen-upadkoveho-prava-50098.html>>. [citováno 2011-03-16].
- [17] *Internetové stránky Insolvenční zákon*. Dostupné z:
<<http://insolvencni-zakon.justice.cz/>>. [citováno 2010-11-26].
- [18] *Internetové stránky Insolvenční zákon*. Dostupné z:
<<http://insolvencni-zakon.justice.cz/kalkukator-splatek.html>>.
[citováno 2011-03-06].
- [19] *Internetové stránky Insolvenční zákon*. Dostupné z:
<<http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/formulare-vzory.html>>.
[citováno 2011-03-06].
- [20] *Internetové stránky Insolvenční zákon*. Dostupné z:
<<http://insolvencni-zakon.justice.cz/kalkukator-splatek/kalkulacka-vypocet.html>>.
[citováno 2011-03-09].
- [21] *Internetové stránky Insolvenční zákon*. Dostupné z:
<<http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/prubeh-insolvencniho-rizeni.html>>. [citováno 2011-03-27].
- [22] *Internetové stránky Insolvenční zákon*. Dostupné z:
<<http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/zahajeni-insolvencniho-rizeni.html>>. [citováno 2011-03-28].
- [23] *Internetové stránky Insolvenční rejstřík*. Dostupné z:
<<https://isir.justice.cz>>. [citováno 2010-11-26].
- [24] *Internetové stránky Konkursní noviny*. Dostupné z:
<<http://www.konkursni-noviny.cz/clanek.html?ida=2429>>. [citováno 2011-03-25].
- [25] *Internetové stránky Právní rádce*. Dostupné z:
<http://pravniradce.ihned.cz/c4-10078260-45855600-F00000_d-oddluzeni>.
[citováno 2011-04-16].

Seznam použitých zkratek

Apod.	a podobně
Atd.	a tak dále
Č.	číslo
Čj.	číslo jednací
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
IS	insolvenční správce
IZ	insolvenční zákon
Kč	koruna česká
Mil.	milión
Např.	například
Odst.	odstavec
Písm.	písmeno
RČ	rodné číslo
Sp. zn.	spisovná značka
Tj.	to je
Tzn.	to znamená
Viz.	lze vidět

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého bydliště studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha 1	Insolvenční rejstřík
Příloha 2	Vady insolvenčního návrhu, návrhu na povolení oddlužení a jejich příloh
Příloha 3	Žádost o osvobození od placení dluhů
Příloha 4	Návrh na povolení oddlužení
Příloha 5	Pokyny k vyplnění formuláře návrh na povolení oddlužení
Příloha 6	Příhláška pohledávky

Příloha 1: Insolvenční rejstřík

Obrázek 1 Pohled na stránku <https://isir.justice.cz>

V insolvenčním rejstříku lze vyhledat pouze dlužníky, proti kterým bylo zahájeno insolvenční řízení po 1. lednu 2008. Dlužníky, proti kterým bylo zahájeno konkursní či vyrovnací řízení před 1. lednem 2008, lze vyhledat v [Evidenci úpadců](#).

Příjmení/název

Vyhledat pouze dle začátku příjmení/názevu ☒

Jméno fyzické osoby

IČ

Datum narození

Rodné číslo fyzické osoby

Obec

Spisová značka INS /

vedená u

Stav řízení

v období od do

☐ Aktuální řízení ☒ Aktuální i ukončená řízení

Akce

v období od do

Příjmení insolvenčního správce

Max. počet zobrazených položek: ☒ 50 ☐ 100 ☐ 200

Secured by Thawte
click to verify 2010-11-25

Novinka : Monitoring insolvenčního rejstříku
Datum: Období:

Potvrzení výběru Vytisknout formulář

Zdroj: Internetové stránky Insolvenční rejstřík. Dostupné z: <https://isir.justice.cz>. [citováno 2010-11-26].

Příloha 2: Vady insolvenčního návrhu, návrhu na povolení oddlužení a jejich příloh

Obrázek 1 Přehled postupu insolvenčního soudu

Insolvenční návrh	Příloha insolvenčního návrhu	Návrh na povolení oddlužení	Příloha návrhu na povolení oddlužení	Postup insolvenčního soudu
X	OK	OK	OK	Odmítnutí insolvenčního návrhu a zastavení insolvenčního řízení.
X	X	OK	OK	
X	OK	X	OK	
X	OK	OK	X	
OK	X	OK	OK	Výzva na odstranění vad (max. 7 dnů) – nebude-li doplněno, odmítnutí insolvenčního návrhu a zastavení insolvenčního řízení.
OK	X	X	OK	Výzva na odstranění vad (max. 7 dnů) – nebudou-li odstraněny jen vady příloh insolvenčního návrhu, bude insolvenční návrh odmítnut a insolvenční řízení bude zastaveno. Budou-li odstraněny vady příloh insolvenčního návrhu, ale nebudou odstraněny vady návrhu na povolení oddlužení / vady příloh návrhu na povolení oddlužení, bude návrh na povolení oddlužení odmítnut a insolvenční soud rozhodne o prohlášení konkursu.
OK	X	OK	X	
OK	OK	X	OK	Výzva na odstranění vad (max. 7 dnů) – nebude-li doplněno, bude návrh na povolení oddlužení odmítnut a insolvenční soud rozhodne o prohlášení konkursu.
OK	OK	OK	X	
OK	OK	X	X	

Zdroj: KOZÁK, J.; BUDÍN, P.; PACHL, L. *Insolvenční právo, aneb, Osobní bankroty začínají*. 1. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2008. 298 s. ISBN 978-80-87001-10-3.

Vysvětlivky:

X - výskyt vady

OK - vady se nevyskytují

Příloha 3: Žádost o osvobození od placení dluhů

Obrázek 1 Vzor žádosti

Krajský soud

Hradec Králové

Doporučeně

Dvojmo

Ke sp. zn. KSHK 42 INS 1800/2008

Dlužník: Pavlína Nováková, RČ: 601030/2222,

Přímá 152, 500 09 Hradec Králové

Žádost o osvobození od placení dluhů

I.

Insolvenční soud usnesením čj. KSHK 42 INS 1800/2008-A-17 ze dne 15. 10. 2008 schválil oddlužení formou splátkového kalendáře. Po dobu 5 let dlužník rozdělával mezi své věřitele zabavitelnou část své mzdy a řádně plnil i povinnosti plynoucí z § 412 IZ. Tímto plněním obdrželi dlužníkovi věřitelé každý 48,26 % zjištěných pohledávek.

Usnesením čj. KSHK 42 INS 1800/2008-B-152 ze dne 12. 12. 2013 vzal insolvenční soud splnění oddlužení na vědomí a insolvenční řízení je skončeno.

II.

Tímto žádám, aby **insolvenční soud svým rozhodnutím dlužníka osvobodil od placení pohledávek**, jak zahrnutých do oddlužení v rozsahu, ve kterém nebyly uspokojeny, tak pohledávek, k nimž se v insolvenčním řízení nepřihlíželo a konečně i pohledávek, které nebyly do insolvenčního řízení přihlášeny, ač tak mělo být učiněno.

V Hradci Králové dne 5. 1. 2014

Pavlína Nováková

Zdroj: MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro neprávnický*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. 394 s. ISBN 978-80-7201-780-5.